

การศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้าง
บ้านพักอาศัยในมุมมองของสถาปนิกและวิศวกร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้าง
พฤษภาคม 2558
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการ
ก่อสร้างบ้านพักอาศัยในมุมมองของสถาปนิกและวิศวกร

ณัฐวิทย์ ขาวศรี

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้าง

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในมุมมองของสถาปนิกและวิศวกร” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้าง ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดา ไชยมหาวัน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(นายเทอดศักดิ์ โกศัยกานนท์)

คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2558

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาทุกท่าน โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ไชยมหาวัน ที่ปรึกษา รวมไปถึง เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย และเพื่อน ๆ ร่วมสาขาการบริหารงาน ก่อสร้างทุกท่านด้วย จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ณัฐวิทย์ ขาวศรี

เรื่อง: การศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในมุมมองของ
สถาปนิกและวิศวกร

ผู้ศึกษาค้นคว้า: ธีรัฐวิทย์ ชาวศรี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง:วศ.ม. (การบริหารงานก่อสร้าง),
มหาวิทยาลัยพะเยา, 2558

ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ไชยมหาวัน

คำสำคัญ: หลักเศรษฐกิจพอเพียง บ้านพักอาศัย สถาปนิก วิศวกร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยโดยการใช้แบบสอบถามสำรวจข้อมูลจากกลุ่มประชากรซึ่งเจาะจงไปที่กลุ่มสถาปนิกและวิศวกรที่ถือว่าเป็นกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานก่อสร้างที่พักอาศัย จากการศึกษาระดับความคิดเห็นทั่วไปพบว่าเป็นด้วยสูงมาก 1 หัวข้อ และเห็นด้วยมาก 4 หัวข้อและเห็นด้วยปานกลาง 8 หัวข้อ ส่วนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญพบว่า สถาปนิกและวิศวกร ให้ความสำคัญกับแนวทางในด้านงบประมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านขอบเขตงาน ด้านคุณภาพและด้านกำหนดเวลาตามลำดับ การศึกษาวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ให้มีความเป็นไปได้และมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้นต่อไป

Title: STUDY ON APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMIC USED IN RESIDENTIAL CONSTRUCTION PROJECT
IN VIEW OF ARCHITECT AND ENGINEERS.

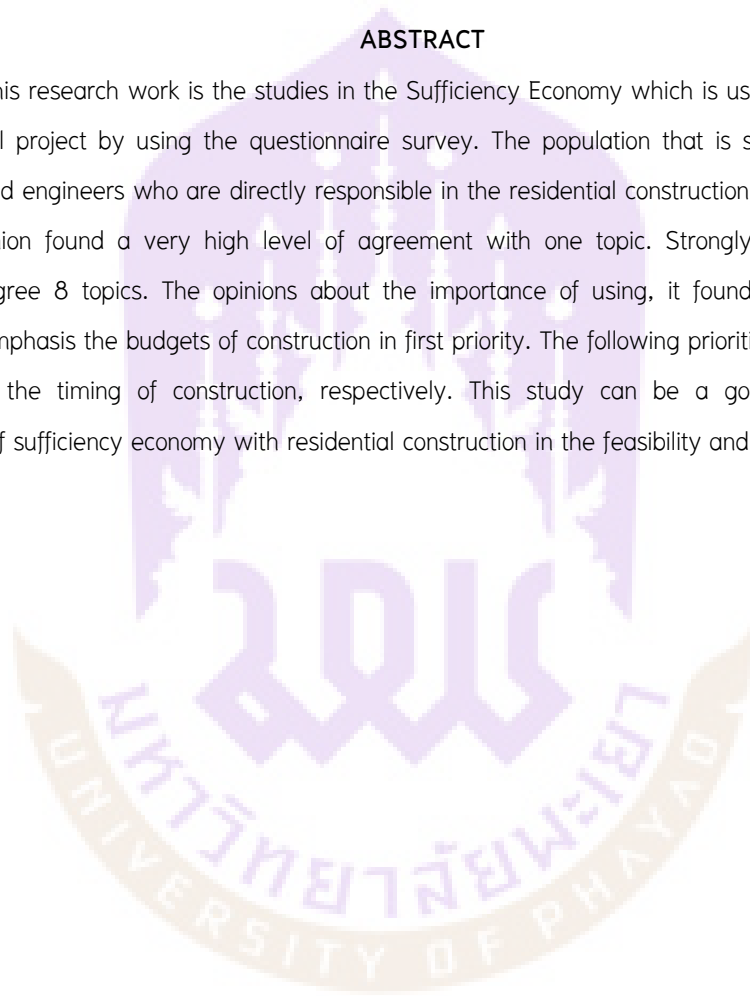
Author: Nattawit Khaosri, Independent Study: M.Eng. (Construction Management),
University of Phayao, 2015

Advisor: Assistant professor Dr. Preeda Chaimahawan

Keywords: Sufficiency Economy, Residential, Architects, Engineers

ABSTRACT

This research work is the studies in the Sufficiency Economy which is used in the construction of residential project by using the questionnaire survey. The population that is specific to a group of architects and engineers who are directly responsible in the residential construction. The study about the general opinion found a very high level of agreement with one topic. Strongly agree 4 topics and moderate agree 8 topics. The opinions about the importance of using, it found that, architects and engineers emphasize the budgets of construction in first priority. The following priorities are the scope, the quality and the timing of construction, respectively. This study can be a good guideline for the application of sufficiency economy with residential construction in the feasibility and substantial way.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง	4
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	4
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานก่อสร้าง.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับงานบริหารงานก่อสร้าง	22
ความรู้เกี่ยวกับที่พักอาศัย	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
ตัวแปร.....	44
วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน โครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	49
ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำ หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	52
การนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ชนิดขอ วิชาชีพ ระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน	58
5 บทสรุป	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	69
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	76
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	77
อภิธานศัพท์	82
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	84

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงการเปรียบเทียบสาระสำคัญของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับทุนนิยม	10
2 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย.....	50
3 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยด้านขอบเขตงาน.....	53
4 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยด้านงบประมาณ.....	55
5 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยด้านกำหนดเวลา	56
6 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยด้านคุณภาพ	57
7 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยจำแนกตามเพศ	58
8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยจำแนกตามวิชาชีพ	60
9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยจำแนกตามระดับวิชาชีพ.....	61

10	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	63
11	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จำแนกตาม ประสบการณ์.....	66

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แผนภาพแสดงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	9
2 แผนภาพการบริหารงานก่อสร้าง.....	23
3 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นทั่วไป.....	52
4 แผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญด้านต่างๆ.....	58

อักษรย่อ

n	=	แทนจำนวนขนาดตัวอย่างประชากรที่ต้องการ
N	=	แทนจำนวนประชากรทั้งหมด
E	=	แทนค่าความคลาดเคลื่อน (0.05)
E	=	ประสิทธิภาพของงาน
O	=	ผลงานที่ได้รับออกมา
I	=	บรรดาทรัพยากรในทางบริหารที่ใช้ไป
S	=	ความพึงพอใจในผลงานที่ได้รับ
S.D	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
\bar{x}	=	ค่าเฉลี่ย
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกรุดตรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนใหญ่มักไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป” พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ปัจจุบันผู้คนส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยที่มีความทันสมัย ตอบสนองความสะดวกสบายด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ บ้านหรือที่พักอาศัยจึงกลายเป็นเครื่องมือที่ผู้คนส่วนใหญ่มักจะใช้ในการแสดงออกถึงระดับฐานะชีวิตของตน จนบางครั้งไม่คำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของตน บ้านหรือที่พักอาศัยจึงกลายเป็นเครื่องมือที่ผู้คนส่วนใหญ่มักใช้ในการยกระดับฐานะชีวิตของตน ทั้ง ๆ ที่บางคนอาจจะต้องทิ้งวิถีชีวิตเดิมหรือต้องยอมปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตแบบใหม่เพื่อแลกกับการได้รับการยอมรับในสังคม จึงเป็นสาเหตุให้ต้องมุ่งมั่นทำงานหาเงินมากมาย เพื่อนำมาซื้อหรือสร้างบ้านหรือที่พักอาศัยดังกล่าว ทำให้การที่คนจะมีบ้านสักหลังกลายเป็นเรื่องยากและเรื่องใหญ่ของคนไทยที่อยู่อาศัยที่ตอบสนองความต้องการดังกล่าวอันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การสร้างบ้านที่เป็นภูมิปัญญาแต่ก่อนเก่าเลือนหายไป

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง หากลองย้อนกลับมาตั้งคำถามว่าแท้จริงแล้วปรัชญาในการพัฒนาที่พักอาศัยตามแบบอารยประเทศต่าง ๆ นั้น เหมาะสมกับวิถีชีวิตแบบคนไทยหรือไม่ก็อาจจะมีความเห็นที่แตกต่างและหลากหลายตามค่านิยมที่ได้รับการปลูกฝังที่แตกต่างกันของผู้คนในสังคม แต่อย่างน้อยที่สุดก็น่าจะมีทางเลือกให้กับผู้คนบางกลุ่มที่ไม่ต้องการที่จะทุ่มเททั้งชีวิตเพื่อที่จะทำงานหาเงินมาสร้างบ้านจนไม่มีเวลาไปทำอย่างอื่นที่มีคุณค่าต่อสังคม

อย่างไรก็ตามต้องยอมรับว่าแนวคิด เทคโนโลยี หรือหลักการต่าง ๆ ของการบริหารงานก่อสร้างที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันก็เป็นแนวทางที่ดีและเป็นที่ยอมรับแพร่หลาย

สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนต่างนำวิชาการเหล่านี้มาเปิดสอนกันมากมาย เพราะฉะนั้นหากเราสามารถประยุกต์หลักการต่าง ๆ ของการบริหารงานก่อสร้างตามหลักการต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับแนวคิดหรือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อมาใช้ในการพัฒนาที่พักอาศัยโดยเน้นไปที่ความพอดีและเหมาะสมจึงน่าจะเป็นทางเลือกใหม่ที่น่าสนใจแก่ผู้คนต่อไป

สถาปนิกและวิศวกรเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการก่อสร้างทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ทั้งในแง่กฎหมายและในแง่ขององค์ความรู้ทั้งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องของการออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง ดังนั้นทั้งสถาปนิกและวิศวกรนับได้ว่าเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างมากในวงจรชีวิตของโครงการต่าง ๆ จากบทบาทที่สำคัญดังกล่าวนี้ จึงถือได้ว่าความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญในการหาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสถาปนิกและวิศวกร ต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของสถาปนิกและวิศวกร ต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จำแนกตามชนิด ระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
4. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยกับชนิดและระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

ระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จำแนกตาม ชนิดและระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เพื่อหาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
2. การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการก่อสร้างบ้านพักอาศัย โดยศึกษาจาก สถาปนิกและวิศวกร

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทราบถึงและสามารถเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น
2. ทราบถึงระดับความคิดเห็นต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานก่อสร้างบ้านพักอาศัย
3. มีส่วนช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเพื่อให้พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านนำสู่ความก้าวหน้าอย่างสมดุลมั่นคง และยั่งยืน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามรายละเอียด ดังนี้

1. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550, หน้า 21)

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ได้ประมวลและกลั่นกรองกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่าย และประชาชนโดยทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548, หน้า 6-7) ซึ่งได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำ

วิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

1.2 การสร้างกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสเกี่ยวกับความพอเพียง ความพอมี พอใช้ เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2517 ดังนี้

“ในการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัด ระมัดระวังแต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญให้ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์”

จากพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสของพระองค์ นับตั้งแต่ปี 2517 เป็นต้นมาจะพบว่า พระองค์ท่านได้เน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมี พอมีพอใช้ การรู้จักความพอประมาณ การดำเนินถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว และทรงเตือนสติประชาชนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชา ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นที่รู้จักกันภายใต้ชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548, หน้า 26-27) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ มาร่วมกลั่นกรองพระราชดำรัส ประมวลสรุปเป็นนิยามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1 แผ่นมาใช้เป็นแนวทางการดำเนินการ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน

2542 นับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้อนุมัติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและวางแผนของประเทศ รวมทั้งเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับและทุกภาคส่วน ด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบของเครือข่ายแห่งความร่วมมือ เน้นการขับเคลื่อน ในทุกภาคส่วนและทุกระดับของสังคม และได้ัญเชิญพระราชดำรัสมาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และแผนพัฒนาฉบับที่ 10 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีความเข้าใจและนำไปประกอบการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุขมุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน

1.3 หลักแนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ได้วิเคราะห์ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการจำแนกวิเคราะห์ (Parsing) ซึ่งเป็นหลักวิธีทางตรรกศาสตร์ เพื่อทำความเข้าใจ สร้างความเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีดังกล่าว ได้ข้อสรุปว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบอย่างสมบูรณ์ที่จะสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนากรอบทางเศรษฐศาสตร์ได้ (กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2546, หน้า 35) ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 5 ส่วน กล่าวคือ

1.3.1 กรอบแนวคิดเป็นปรัชญาที่ชี้แนะการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550, หน้า 21-24)

1.3.2 คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับ โดยเน้นปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน โดยเป็นหลักปรัชญาที่มองโลกเชิงระบบ เน้นการรอดพ้นจากวิกฤติในแต่ละช่วงเวลาเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาทั้งในมิติทางธรรมชาติ ทางสังคม และทางเศรษฐกิจ ตลอดจนพิจารณาและวิเคราะห์สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลง รวมทั้งนโยบาย วิธีการพัฒนา และผลที่เกิดขึ้น

อย่างเชื่อมโยงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี วัฒนธรรมและค่านิยมทางสังคม

1.3.3 นิยามความพอเพียงถือได้ว่าเป็นพื้นฐานไปสู่ความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภายนอกได้ ซึ่งความพอเพียง หมายถึงพฤติกรรมหรือการกระทำซึ่งประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ พร้อม ๆ กัน ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ดังนี้

1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2546, หน้า 40) และความหมายรวมถึงการพึ่งตนเองและการมีชีวิตที่เรียบง่าย (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย UNDP, 2550, หน้า 31)

2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับความพอประมาณนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ และยังรวมถึงการสะสมความรู้และประสบการณ์ความสามารถในการวิเคราะห์การรู้จักตนเอง การมองการณ์ไกลตลอดจนมีความเมตตาเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย UNDP, 2550, หน้า 31)

3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550, หน้า 23) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความสามารถในการพึ่งตนเองและความมีวินัยในตนเอง (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย UNDP, 2550, หน้า 31) ภายใต้ข้อจำกัดของความรู้ที่มีอยู่ และสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้พอเพียงที่จะสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ระดับของความพอประมาณต้องครอบคลุมมิติการจัดการความเสี่ยงเชิงพลวัต จึงจะนับได้ว่าเป็นความพอเพียงที่สมบูรณ์ (กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2546, หน้า 41)

1.3.4 เงื่อนไข การตัดสินใจ การกระทำและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้

ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ กล่าวคือ

1) เจือจางความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) เจือจางคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย การพัฒนาคนให้เป็นที่คนเก่งและคนดี มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอันจะต้องเสริมสร้างใน 2 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านจิตใจ/ปัญญา โดยเน้นความรู้คู่คุณธรรมตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม (2) ด้านการกระทำหรือแนวทางการดำเนินชีวิตเน้นความอดทน ความเพียร สติปัญญา และความรอบคอบ (กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2546, หน้า 42)

1.3.5 แนวทางปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างกว้างขวางทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ จะทำให้เกิดทั้งวิถีการพัฒนาและผลของการพัฒนาที่สมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ความพอเพียงเป็นวิถีการที่คำนึงถึงความสมดุล พอประมาณอย่างมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันก็นำไปสู่การกระทำที่ก่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความสมดุลในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้/เทคโนโลยี ในขณะเดียวกันความสมดุลของการกระทำทั้งเหตุและผลที่เกิดขึ้นในมิติของเวลาจะนำไปสู่ความยั่งยืนของการพัฒนาของทุนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางสิ่งแวดล้อม และทุนทางภูมิปัญญา รวมทั้งความพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ต่อผลกระทบในด้านต่าง ๆ

ภาพ 1 แสดงแผนภาพหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดที่ยึดหลักทางสายกลางเป็นหัวใจสำคัญของกรอบแนวคิด โดยความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อเตรียมพร้อมที่จะจัดการกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากทั้งภายนอกและภายใน เงื่อนไขในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้อยู่ในความพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) ผูกพันกับคุณธรรม (จิตใจมีคุณธรรมซื่อสัตย์ สุจริต และเพียร อดทน ปัญญา) เพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้รับคือ การพัฒนาที่สมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความรู้ เทคโนโลยี

1.4 การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาสังคมไทยให้ยั่งยืน

กล่าวได้ว่า สังคมไทยจะยั่งยืนได้ด้วยการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง และนำไปปฏิบัติได้อย่างแพร่หลายและกว้างขวาง นอกจากนี้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงยังก่อให้เกิดการพัฒนาในหลากหลายมิติแบบบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเงินตนเอง ความมีจริยธรรม โลกาภิวัตน์ และการบริหารประเทศ ซึ่งล้วนเกี่ยวกับการตัดสินใจในทุกระดับ ในทุกภาค ทุกส่วน ชุมชน ประชาชน ธุรกิจเอกชน ภาควิชาการ และการเมืองให้ถูกทิศถูกทาง อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาวต่อไป

กาญจนา บุญยัง (2552, หน้า 14-15) ได้เปรียบเทียบสาระสำคัญของการประพฤติปฏิบัติตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง/พึ่งตนเอง กับ การค้าเสรี/ทุนนิยมโลกาภิวัตน์ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบสาระสำคัญของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับทุนนิยม

ประเด็นการพัฒนา	เศรษฐกิจพอเพียง/พึ่งตนเอง	เศรษฐกิจการค้าเสรี/ ทุนนิยมโลก
(1) เป้าหมายหลัก	เน้นการพึ่งตนเองได้การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม	เน้นประสิทธิภาพ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
(2) วิธีการ	เน้นกลุ่มชุมชน สหกรณ์ เศรษฐกิจ ชุมชน	เน้นความเป็นปัจเจกบุคคล ทุนเอกชน องค์กรธุรกิจ
(3) ค่านิยม	เน้นการร่วมแรงร่วมใจ ร่วมมือ กันช่วยเหลือเกื้อกูล สามัคคี ธรรม	เน้นการแข่งขันแบบแพ้คัดออก ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
(4) แรงจูงใจ	เน้นสำนึกสาธารณะ จิตใจต่อ ส่วนร่วม ความสัมพันธ์ที่ดีใน ชุมชนพึ่งพาอาศัยกัน	บริโภคนิยม
(5) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	เน้นความสมดุลระหว่าง เศรษฐกิจ ชีวิต สังคม กับระบบ นิเวศน์	เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรม นำหน้าสิ่งแวดล้อม
(6) เทคโนโลยี	เน้นเทคโนโลยีชั้นกลาง ภูมิ ปัญญาที่รับใช้ชุมชน	เน้นไฮเทค เทคโนโลยีราคา แพง ภูมิปัญญาตะวันตก
(7) โลกาภิวัตน์	เน้นความแข็งแกร่งของโครงสร้าง ระบบ ควบคู่กับการเข้าสู่ โลกาภิวัตน์	เปิดเสรีเต็มสู่โลกาภิวัตน์

1.5 การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ

วิรัช นิภาวรรณ (2550, หน้า 21-60) ได้ศึกษาหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนจากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมาข้างต้น ทำให้ประมวลและสรุปสาระสำคัญเป็น“หลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน 8 ประการ”ดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง ความพอประมาณ หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนเน้นการผลิตและบริโภคโดยยึดถือทางสายกลาง ความพอเพียง ความพอดี และไม่ฟุ้งเฟ้อ ในเวลาเดียวกันก็ก้าวให้ทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์ด้วย ตัวอย่างความพอประมาณในระดับบุคคล เช่น เน้นการผลิต การบริโภค และการดำรงชีวิตอย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาณตน ตามฐานะตามอัตภาพ และไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พัวพันการอยู่กับสิ่งใด สำหรับความประมาณในระดับชุมชน เช่น เน้นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าที่ส่งเสริมให้ชุมชนและเครือข่ายสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น อันจะเป็นประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญาของชุมชน เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี ประสบการณ์ การแบ่งปัน และการช่วยเหลือกัน หากพิจารณาความพอประมาณโดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านจิตใจ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่า

1. ความพอประมาณด้านจิตใจ เน้นที่จิตใจให้ประชาชนในชุมชนรู้จักพอ รู้จักประมาณ และพอใจในสิ่งที่มีอยู่ ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่เบียดเบียน ยึดมั่นในทางสายกลาง

2. ความพอประมาณด้านสังคม มุ่งให้เกิดสังคมที่มีความสงบสุข ประชาชนมีเมตตา เอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามัคคีร่วมมือกันเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันโดยปราศจากการเบียดเบียนและเอาเปรียบกันในชุมชน

3. ความพอประมาณด้านวัฒนธรรม สนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัด อุดม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ้งเฟ้อ ไม่ตกเป็นทาสของอบายมุข วัตถุนิยม และบริโภคนิยม

4. ความพอประมาณด้านเศรษฐกิจ สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีความขยัน หมั่นเพียรในการประกอบสัมมาอาชีพ พึ่งตนเองได้ พ้นจากความยากจน มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น และพ้นจากการเป็นหนี้สิน

5. ความพอประมาณด้านเทคโนโลยี หมายถึง ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพของตนเอง และชุมชน

6. ความพอประมาณด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมายถึง การไม่เบียดเบียนธรรมชาติจนเกินไป การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างพอดี ใช้อย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมกับการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

ประการที่สอง ความมีเหตุผล หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนตัดสินใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ประการที่สาม การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนมีการหาข้อมูลข่าวสาร และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในตัว หรือมีพื้นฐาน หรือ มีความพร้อมมากเพียงพอที่จะรู้เท่าทันต่อผลกระทบที่จะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืน

ประการที่สี่ การพึ่งตนเอง หมายถึง ประชาชนและชุมชนสนับสนุนระบบเศรษฐกิจของชุมชนที่อยู่ได้ด้วยตนเองไม่ต้องพึ่งพาพึ่งพิงคนอื่นหรือชุมชนอื่นจนเกินความจำเป็น โดยเน้นความสามารถของประชาชนและชุมชนในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงประชาชนหรือชุมชนนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือชุมชนไม่ได้เป็นเจ้าของ ตัวอย่างการพึ่งตนเองในระดับบุคคล เช่น ประชาชนในชุมชนมีการพึ่งตนเอง มีจิตสำนึกที่ดีเพื่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม และเห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง สำหรับการพึ่งตนเองในระดับชุมชน เช่น แต่ละชุมชนช่วยเหลือเกื้อกูลกันเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรง เป็นอิสระ มีเกียรติและมีความภาคภูมิใจว่ายืนได้ด้วยขาของตนเอง หากจัดแบ่งเป็นการพึ่งตนเองในด้านต่าง ๆ จะได้ดังนี้

1. ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นที่พึ่งตนเอง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม เห็นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

2. ด้านสังคม แต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรง และเป็นอิสระ

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนในชุมชนใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างฉลาด และหาหนทางเพิ่มมูลค่าโดยยึดหลักการของความยั่งยืน

4. ด้านเทคโนโลยี เลือกใช้เทคโนโลยีเฉพาะที่สอดคล้องกับพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน ความต้องการ และสภาพแวดล้อมของชุมชน รวมทั้งควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของชุมชนเอง

5. ด้านเศรษฐกิจ สนับสนุนระบบเศรษฐกิจของทุกชุมชนให้ยึดถือหลักการ “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” โดยมุ่งเน้นการผลิตพืชผลให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือพอจากการบริโภคแล้ว จึงคำนึงถึงการผลิตเพื่อการค้าเป็นอันดับรองลงมา ผลผลิตส่วนเกินที่ออกสู่ตลาดก็จะเป็นกำไรของประชาชนหรือชุมชน ในสภาพการณ์เช่นนี้ประชาชนหรือแต่ละชุมชนจะกลายเป็นผู้กำหนดหรือเป็นผู้กระทำต่อตลาดแทนที่ตลาดจะเป็นตัวกระทำหรือเป็นตัวกำหนดดังที่เคยเป็นอยู่ ทั้งนี้ จะต้องมีการประหยัด ลดค่าใช้จ่ายหรือลดรายจ่าย ยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้ และสร้างสิ่งอุปโภคบริโภคในพื้นที่หรือชุมชนของตนเอง เช่น ข้าว น้ำ ปลา ไก่ ไม้ผล และพืชผัก ด้วย

ประการที่ห้า การเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน หมายถึง การเสริมสร้างคุณภาพของคนหรือประชาชนทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ด้านวัตถุครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้คนมีความรู้ มีวิชาการ มีความรอบรู้ มีความรอบคอบ และมีความระมัดระวัง ส่วนด้านจิตใจ ครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้คนมีคุณธรรม คือ คิดและทำคุณงามความดีเป็นประจำเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม รวมทั้งส่งเสริมให้ละความชั่วและทำความดี ไม่เบียดเบียน มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียร มีความอดทน มีความรอบคอบ มีความประหยัด มีความเมตตา มีความเอื้ออาทร และมีความสามัคคี เพื่อร่วมแรงร่วมใจกันประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงมิได้หมายถึงรายได้แต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ยังรวมถึงประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี อันติงามของชุมชนไทยให้คงอยู่ตลอดไปตัวอย่างการเสริมสร้างคุณภาพคนที่เน้นด้านจิตใจ โดยการละความชั่วและทำความดี เช่น การปฏิบัติตนในแนวทางที่ ละความชั่วและทำความดี พยายามลดละความชั่วที่ตัวเอง ไม่ก่อความชั่วให้ เป็นเครื่องทำลายตัวเองและทำลายผู้อื่น ในเวลาเดียวกัน ควรพยายามสร้างความดีให้แก่ตัวเองอยู่ เสมอ และตัวอย่างการไม่เบียดเบียน เช่น ละเลิกการแก่งแย่งและเบียดบังผลประโยชน์ รวมทั้ง การแข่งขันกันในทางการค้าขายและประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่ารุนแรงโดยประชาชนและชุมชนควรประกอบอาชีพความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำ

ประการที่หก การรวมกลุ่ม หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนให้ความสำคัญกับ การรวมกลุ่ม โดยประชาชนหรือองค์กรในชุมชนจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้หลากหลาย ครอบคลุมทั้งการเกษตรแบบผสมผสาน หัตถกรรม การแปรรูปอาหาร การทำธุรกิจ ค้าขาย และการท่องเที่ยวระดับชุมชน เมื่อประชาชนหรือองค์กรในชุมชนได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็ง และมีเครือข่ายที่กว้างขวางมากขึ้นแล้ว ประชาชนในชุมชนก็จะได้รับการดูแลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้าน เมื่อเป็นเช่นนี้ เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศก็จะสามารถเติบโตไปได้อย่างมีเสถียรภาพ ซึ่งหมายความว่า เศรษฐกิจสามารถขยายตัว ไปพร้อม ๆ กับสภาพการณ์ด้านการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นด้วย

ประการที่เจ็ด การสร้างเครือข่าย หมายถึง ประชาชนและชุมชนร่วมมือกันสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงกันและร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน เช่น ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ การบริหารจัดการ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา ทำให้เกิดเครือข่ายชุมชนที่ยึดการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้มากที่สุด การสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบนั้น ควรจะมีความเชื่อมโยงกันของชุมชนทุกระดับ นับแต่ระดับ (1) บุคคล ครอบครัว (2) หมู่บ้าน ชุมชน สังคม (3) ประเทศหรือรัฐ และ (4) ประชาคมโลก

ประการที่แปด ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนยึดถือการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม มีสมดุลระหว่างกระแสการแข่งขันจากโลกาภิวัตน์ และกระแสท้องถิ่นนิยม มีความหลากหลายในโครงสร้างการผลิต มีการใช้ทุนที่มีอยู่ในสังคมให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของท้องถิ่นที่ดั้งเดิม

2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 4) ได้ให้แนวคิดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานก่อสร้างนั้น ประกอบด้วย ลักษณะเฉพาะของงานก่อสร้าง ประเภทของงานก่อสร้าง ทรัพยากรของงานก่อสร้าง ลำดับขั้นตอนของงานก่อสร้าง

2.1 ลักษณะของงานก่อสร้าง

งานก่อสร้างในปัจจุบันถือเป็นงานผลิตทางอุตสาหกรรมประเภทหนึ่ง (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือเป็นการจ้างทำของ) แต่มีลักษณะเฉพาะบางประการที่แตกต่างกับงานผลิตในอุตสาหกรรมอื่น ๆ คือ

2.1.1 เป็นงานผลิตที่ใช้เวลานานในท้องถิ่นที่มีภูมิประเทศแตกต่างกัน และภายใต้สภาพดินฟ้า อากาศ ที่แปรผันในที่โล่งแจ้ง ไม่มีโรงเรือน ทำให้การควบคุมปริมาณและคุณภาพของงานกระทำได้อย่าง โดยเฉพาะในเรื่องเวลาและต้นทุน

2.1.2 เมื่อเป็นการผลิตที่ใช้ระยะเวลานาน จึงมีความเสี่ยงสูงมากหากเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ และการผลิตวัสดุก่อสร้าง หรือเกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วมใหญ่ ทำให้ต้นทุนค่าวัสดุแรงงานสูงกว่าที่คิดไว้ในภาวะปกติ กับเจ้าของงาน เป็นต้น ผู้ก่อสร้างจะต้องรับผิดชอบส่วนนี้เอง เพราะได้ตกลงราคาตายตัวไว้ก่อนแล้ว นอกจากผู้ก่อสร้างได้ทำสัญญาแบบอื่น ๆ ไว้ เช่น สัญญาแบบต้นทุนบวกค่าดำเนินการเป็นเปอร์เซ็นต์ (Cost Plus Percentage of Cost) เป็นต้น การรับผิดชอบราคาค่าก่อสร้างตายตัวจึงทำให้กำไรหรือผลตอบแทนไม่แน่นอน

2.1.3 เป็นงานผลิตที่ใช้บุคลากรประเภทช่างเทคนิคเฉพาะ ช่างฝีมือ และคนงานเป็นจำนวนมาก คนเหล่านี้มีมาตรฐานฝีมือการทำงานต่าง ๆ กัน และมีการเคลื่อนย้ายโดยง่ายและรวดเร็ว เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้งานผลิตไม่เสร็จตามแผนที่วางไว้ การบริหารงานจึงต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้แผนงานผันแปรตลอดเวลาวันต่อวัน

2.1.4 งานก่อสร้างต้องนำวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงและทรัพยากรการผลิตอื่น ๆ เข้าไปประกอบเป็นสิ่งก่อสร้างในท้องถิ่นที่กำหนด และเมื่อเสร็จแล้วงานจะตั้งอยู่ในท้องถิ่นที่ผลิตนั้น แตกต่างจากการผลิตทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ต้องนำวัสดุเข้าไปผลิตในโรงงานหรือโรงเรือนที่สร้างขึ้น เพื่อผลิตสิ่งของเสร็จแล้วส่งผลผลิตนั้นออกไปยังท้องถิ่นอื่น ๆ

2.1.5 ผู้ก่อสร้างต้องผลิตโดยยึดรูปแบบที่เจ้าของกำหนดมาอย่างเคร่งครัด ตั้งแต่เริ่มงาน ผู้ก่อสร้างไม่มีสิทธิ์ใช้รูปแบบของตนเอง

จากลักษณะเฉพาะดังกล่าว มีผลทำให้การจัดการงานก่อสร้างจะต้องมีการปรับตัวเองให้เข้ากับลักษณะของโครงการ ไม่แน่นอนเหมือนอุตสาหกรรมประเภทอื่น ด้วยเหตุนี้การจัดการงานก่อสร้าง จึงต้องการผู้บริหารที่เข้าใจถึงระบบงานก่อสร้างอย่างถ่องแท้ มีคำกล่าวที่ว่า ไม่มีงานก่อสร้างที่จะใช้วิธีการจัดการเหมือนกัน แม้ว่าจะใช้รูปแบบและรายการเดียวกัน ถ้าสถานที่และเจ้าของงานแตกต่างกัน

2.2 ประเภทของงานก่อสร้าง

เป็นที่ยอมรับกันว่างานก่อสร้างเป็นงานที่เกิดจากความพยายามของมนุษย์ที่จะสร้างสรรค์สิ่งจำเป็นสำหรับกิจกรรมของชีวิตในสังคม เช่น กิจกรรมการศึกษา การรักษาพยาบาล การคมนาคม การพาณิชย์ การสาธารณสุขปิโภค และการอุตสาหกรรม เป็นต้น สิ่งก่อสร้างที่ถูกสร้างขึ้นเหล่านี้ มีหน้าที่ใช้สอยต่าง ๆ กัน

วิชัย ครีส์อ่าน (2550, หน้า 6) กล่าวว่าประเภทของงานก่อสร้างสามารถจำแนกประเภทออกตามลักษณะการใช้สอยดังนี้

1. ประเภทพักอาศัย เป็นสิ่งก่อสร้างเพื่ออยู่อาศัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บ้านเดี่ยว บ้านแฝด อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม และทาวน์เฮาส์ เป็นต้น

2. ประเภทอาคารสาธารณะ เช่น อาคารสำนักงาน อาคารเรียน โรงพยาบาล โบสถ์ โรงภาพยนตร์ คลังสินค้า อาคารพาณิชย์ และอาคารกีฬา เป็นต้น

3. ประเภทงานโยธา เป็นงานที่ขยายไปในทางราบ เช่น ถนน สะพาน สะพานต่างระดับ ทางหลวง ทางด่วน สนามบิน อุโมงค์ เขื่อน งานชลประทาน งานท่อระบายน้ำ งานระบบประปา และกำจัดน้ำเสีย เป็นต้น

4. ประเภทงานก่อสร้างเพื่อการอุตสาหกรรม เป็นสถานที่ผลิตสินค้าหรือวัตถุดิบ ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ซึ่งต้องการความรู้ความชำนาญพิเศษในการออกแบบเพื่อให้กับกระบวนการผลิตเฉพาะอย่าง เช่น โรงกลั่นน้ำมัน โรงงานผลิตเหล็กเส้น โรงงานเคมีภัณฑ์ โรงไฟฟ้าพลังงานต่าง ๆ โรงไฟฟ้าพลังงานปรมาณู และโรงงานอุตสาหกรรมหนักต่าง ๆ เป็นต้น โรงงานเหล่านี้ ผู้ออกแบบและผู้ก่อสร้างจะต้องมีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านวิศวกรรมแขนงอื่น ๆ สูงมาก ไม่เพียงแต่ด้านวิศวกรรมโยธาเท่านั้น

พนม ภัยหน่าย (2539, หน้า 17) กล่าวว่าไว้ว่าประเภทของงานก่อสร้างสามารถจำแนกได้มากมายหลายทาง แต่วิธีหนึ่งที่นิยมมากที่สุด คือ การจำแนกงานก่อสร้างออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ประเภทเกี่ยวกับอาคาร เช่น อาคารเรียน อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อาคารที่พักอาศัย โรงพยาบาล เป็นต้น

2. ประเภทเกี่ยวกับทางหลวง เช่น ถนน สะพาน ป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ การขุดดิน การทำไหล่ถนน การทำบาทวีถี รั้ว เป็นต้น

3. ประเภทงานก่อสร้างขนาดใหญ่ เช่น เขื่อนกั้นน้ำ สนามบิน งานเดินท่อหน้า งานเดินท่อระบายน้ำเสีย โรงงานอุตสาหกรรม อุโมงค์ เป็นต้น

2.3 ทรัพยากรของงานก่อสร้าง

ต่อตระกูล ยมนา และกมลวรรณ สิมปนาทร (2551, หน้า 40) ได้ให้แนวคิด ทรัพยากรของงานก่อสร้างประกอบด้วย กำลังคน วัสดุ เครื่องจักรกล และเงิน ผลงานในอุตสาหกรรมก่อสร้างจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยวิธีการเทคนิคการจัดการ ที่สามารถจัดสรรทรัพยากรที่จะใช้ให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการในเวลาที่กำหนด การบริหารทรัพยากรทุกประเภทมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

วิชัย ศรีสอาน (2550, หน้า 7) กล่าวว่าการผลิตทุกสาขาจะมีทรัพยากรหลัก 4 ประเภทเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เรียกว่า 4M's ได้แก่ คน (Man, Manpower) วัสดุอุปกรณ์ (Material) เครื่องจักร (Machine) และเงิน (Money) เช่นเดียวกัน งานก่อสร้างต้องมีทรัพยากรดังกล่าวนี้เป็นส่วนสำคัญเช่นกัน

2.3.1 คน (Man, Manpower)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 42) ได้ให้แนวคิด กำลังคนในงานก่อสร้างประกอบด้วยบุคลากรหลายประเภทและหลายระดับ มีทั้งผู้บริหารจนถึงผู้ใช้แรงงาน จำนวนบุคลากรในแต่ละงานขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของโครงการ ในแต่ละโครงการบุคลากรกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด คือ ช่างและคนงาน ประสิทธิภาพของงานจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการทำงานของกลุ่มนี้ ภาวการณ์ขาดแคลนช่างและคนงานมีผลกระทบต่อธุรกิจการก่อสร้างมาก

วิชัย ศรีสอาน (2550, หน้า 7) กล่าวว่า คน เป็นทรัพยากรประเภทเดียวที่มีชีวิตจิตใจ มีอารมณ์และความรู้สึก มีขนบธรรมเนียมประเพณี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้กระบวนการจัดการด้านกำลังคนมีความละเอียดอ่อนและซับซ้อนมากกว่าทรัพยากรประเภทอื่น ๆ บุคคลที่ปฏิบัติวิชาชีพการก่อสร้างอยู่ในปัจจุบันนี้ แยกได้เป็น 5 ระดับ คือ

1. ระดับวิชาชีพ (Professional) ระดับนี้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในแขนงสถาปัตยกรรม วิศวกรรม การจัดการงานก่อสร้าง มีหน้าที่ทำและควบคุมโครงการ ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านงานก่อสร้าง

2. ระดับช่างเทคนิค (Technician) ระดับนี้ส่วนมากจะสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาต่าง ๆ กลุ่มนี้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า

ช่างสั่งงานให้ช่างสาขาต่าง ๆ ทำงานด้านหนึ่ง อีกด้านหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสถาปนิก วิศวกร ในการทำโครงการ เป็นกลุ่มสำคัญที่จะทำให้แบบในพิมพ์เขียวเป็นของจริง เพราะลำพังบุคคล ระดับช่างฝีมือจะไม่สามารถอ่านแบบและเข้าใจเทคนิคบางประการได้ หากจะให้สถาปนิก วิศวกร ซึ่งอยู่ในระดับวิชาชีพสั่งงานก็ไม่อาจทำได้ เพราะผู้สั่งไม่รู้วิธีทำ ผู้รับคำสั่งก็ดูแบบไม่ ออก กลุ่มบุคคลในระดับช่างเทคนิค มีความรู้ทั้งสองด้านจึงเหมาะที่จะเป็นหัวหน้าช่าง (Foreman) ซึ่งเป็นตัวประสานงาน

3. ระดับช่างฝีมือ (Skilled Worker) เป็นกลุ่มหลักของงานก่อสร้างโดยเฉพาะ งานก่อสร้างที่ใช้ระบบกรรมดาบุคคลกลุ่มนี้ ถ้าดูตามเจตนารมณ์ของระบบการศึกษาไทย คือ ผู้ที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวช. แต่ในตลาดแรงงานผู้สำเร็จการศึกษาระดับนี้เป็นช่างฝีมือทำงานจริงน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นช่างฝีมือแขนงต่าง ๆ โดยการทำงานไปฝึกไปกับผู้ใหญ่หรือพ่อแม่ หรือผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจากสถานฝึกอบรมช่างของกรมแรงงานและสถานที่ฝึกอาชีพอื่น

4. ระดับช่างกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Worker) กลุ่มนี้ทำงานเป็นผู้ช่วยช่างฝีมือ ส่วนมากมักจะเริ่มงานระดับล่างสุดคือ ระดับไร้ฝีมือมาก่อนมีความสนใจงานช่างฝีมือก็ฝึกฝน ขณะทำงานอยู่ในกลุ่มช่างแขนงต่าง ๆ จนมีฝีมือพอที่จะทำงานที่ทำงานฝีมือได้ การทำไปฝึกไป ของช่างกึ่งฝีมือนี้มีแนวทางจะเป็นช่างฝีมือได้ แต่ที่น่าเป็นห่วงมากสำหรับในวงการก่อสร้างของไทย คือ บุคคลกลุ่มนี้ไม่มีการฝึกอบรมทางทฤษฎีและวินัยช่างมาเลยผลงานจึงมักมีมาตรฐาน ต่ำมากและก่อให้เกิดความสูญเสียสูง

5. ระดับไร้ฝีมือ (Unskilled Worker) เป็นกลุ่มที่ใช้แต่แรงงานอย่างเดียว ไม่มีฝีมือใน งานช่างแขนงใดเลย

2.3.2 วัสดุ (Material)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 42) ได้ให้แนวคิด วัสดุและอุปกรณ์ เป็นทรัพยากรก่อสร้างที่สำคัญอย่างหนึ่ง การจัดการด้านวัสดุจะต้องควบคุมปริมาณ ควบคุม ราคา ควบคุมคุณภาพ วางแผนและกำหนดเวลาที่จะใช้วัสดุ กำหนดมาตรการใช้วัสดุให้มีการ สูญเปลวน้อยที่สุด หาวิธีเก็บรักษาเพื่อไม่ให้วัสดุเสื่อมสภาพเสียหายหรือสูญหาย รวมทั้งจัด วิธีการควบคุมสต็อกทั้งในสถานที่ก่อสร้างและในคลังวัสดุที่สำนักงานกลางให้มีประสิทธิภาพ

วิชัย ศรีสอ้าน (2550, หน้า 7-8) กล่าวว่า วัสดุในงานก่อสร้างจะประกอบด้วย วัสดุหลายชนิดหลายประการต่าง ๆ กัน มีทั้งวัตถุดิบจากแหล่งธรรมชาติ วัสดุที่ผลิตมาจาก

โรงงานอุตสาหกรรม วัสดุต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อจะนำมาใช้งานก่อสร้าง จะต้องมีความสอดคล้องตามมาตรฐานที่กำหนดทุกด้าน ในการจัดซื้อจัดหาจะต้องมีความเข้าใจกับประเภทของวัสดุต่าง ๆ นั้น อย่างดี จึงจะจัดซื้อได้ถูกต้อง และทันต่อการใช้งาน วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างพอจะจำแนกตามแหล่งผลิตได้ 4 ประเภท คือ

1. วัตถุดิบจากธรรมชาติโดยตรง วัสดุเหล่านี้ได้มาจากแม่น้ำ ลำธาร ภูเขา ป่าไม้ เช่น ทราย หิน หินอ่อน ไม้ เป็นต้น
2. วัตถุดิบที่ผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เช่น ซีเมนต์ ซึ่งมีส่วนผสมจากวัตถุดิบที่ได้จากแหล่งธรรมชาติ เช่น ดินขาว ยิปซัม อลูมิเนียม ซิลิกา นำมาผสมกันผ่านความร้อนและการบดให้เป็นผง บรรจุถุงหรือถังนำมาใช้เป็นส่วนสำคัญของส่วนผสมคอนกรีต
3. วัสดุที่ผลิตในประเทศ เป็นวัสดุที่ได้มาจากทั้งแหล่งธรรมชาติและจากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ผลิตแน่นอนภายในประเทศ ขนส่งเข้าหน่วยงานได้โดยวิธีต่าง ๆ
4. วัสดุที่ผลิตหรือสั่งจากต่างประเทศ เป็นวัสดุทั้งจากแหล่งธรรมชาติ เช่น บางประเทศสังหิน ทราย หรือดินถมที่จากต่างประเทศ และบางชนิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเหมือนภายในประเทศ สิ่งที่แตกต่างกัน คือ ระบบขนส่งถึงหน่วยงานก่อสร้างยุ่งยากซับซ้อนกว่า

2.3.3 เครื่องจักร (Machine หรือ Construction Equipment)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 42) ได้ให้แนวคิด การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการก่อสร้างก็เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาการของเทคโนโลยีการก่อสร้าง การวางแผนการใช้เครื่องจักรกลมีเป้าหมายในด้านประสิทธิผลของงานและประสิทธิภาพ การประหยัดค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ทำการก่อสร้าง และความปลอดภัยในการทำงาน แม้โครงการใดจะใช้เครื่องจักรกลในการทำงาน แรงงานคนก็ยังคงต้องใช้ควบคู่กันไป

วิชัย ศรีสุอำน (2550, หน้า 8) กล่าวว่า เครื่องจักร เป็นเครื่องทุ่นแรงที่ช่วยให้การก่อสร้างง่ายขึ้น เร็วขึ้น ปลอดภัยขึ้น และมีคุณภาพขึ้น โดยเฉพาะงานโครงการขนาดใหญ่ บางประเภท เช่น อาคารระฟ้า อุโมงค์ ระบบรถไฟฟ้าใต้ดิน เขื่อนขนาดใหญ่ เป็นต้น เครื่องจักรเครื่องมือทุ่นแรงเหล่านี้ สร้างขึ้นมาให้เหมาะสมกับงานก่อสร้างประเภทต่าง ๆ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ จึงนิยมเรียกชื่อตามขนาดและประเภทของงาน คือ เครื่องจักรกลเบา (Light Equipment) และเครื่องจักรกลหนัก (Heavy Equipment) ชื่อที่เรียกตามลักษณะนี้ สื่อความหมายชัดเจนแล้ว

ในวงการก่อสร้างไทย ยังเรียกชื่อเครื่องจักร เครื่องกลทุ่นแรงเหล่านี้ตามลักษณะและหน้าที่ของเครื่องอีกอย่างหนึ่งด้วยคือ

1. ตามลักษณะงาน เช่น งานดิน งานคอนกรีต และงานไม้ เป็นต้น
2. ตามลักษณะการยกขน เช่น ทางราบ และทางดิ่ง เป็นต้น
3. ตามลักษณะของการเคลื่อนที่ เช่น ติดตั้งภาคตัว และแบบเคลื่อนตัวได้ เป็นต้น
4. ตามลักษณะของการจัดซื้อ / จัดหา เช่น ซื้อ เช่าซื้อ และเช่า เป็นต้น

2.3.4 เงิน (Money)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 42) ได้ให้แนวคิด เงินเป็นทรัพยากรที่จำเป็นประเภทหนึ่ง การวางแผนทางการเงินที่ดีจะทำให้โครงการดำเนินไปโดยไม่หยุดชะงัก โครงการจะใช้จ่ายเงินมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับลักษณะโครงการและการวางแผนโครงการ การหาเงินสำหรับโครงการ การจะได้จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น แหล่งเงินทุนระยะปานกลางและแหล่งเงินทุนระยะยาว โครงการจะจัดหาเงินทุนจากแหล่งใดนั้น ขึ้นอยู่กับประเภทและขนาดของโครงการ รวมทั้งระยะเวลาการก่อสร้างของโครงการ

วิชัย ศรีสอาน (2550, หน้า 8) กล่าวว่าเงิน (Money) คือ ทรัพยากรสำคัญที่เป็นตัวทำให้ทรัพยากรอื่นในองค์กรประกอบของงานก่อสร้างเกิดเป็นผลงานขึ้น ผู้ประกอบการทุกประเภทประกอบธุรกิจก็เพื่อให้ได้รับส่วนต่างที่เกินกว่าทุน คือ เงินกำไร ผลการบริหารการเงินเป็นตัวชี้บ่งถึงประสิทธิภาพของการจัดการ งานจะเสร็จหรือไม่ อยู่ที่กระแสเงินที่ใช้ในโครงการ กระแสเงินที่จะเข้ามาเป็นทุนประกอบการอาจได้มาจากแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้

1. ทุนของเจ้าของกิจการเอง
2. ทุนจากหุ้นส่วน
3. กู้ยืมส่วนบุคคล หรือแหล่งเงินทุน
4. เงินรับจากการจ่ายล่วงหน้า
5. เงินรับจากงวดงาน

เพื่อให้การจัดการทางการเงินมีประสิทธิภาพ ผู้มีหน้าที่จัดการควรใช้เงินรับจากการจ่ายล่วงหน้า และเงินรับจากงวดงาน สำหรับสนับสนุนงานมากกว่าแหล่งอื่น

2.4 ลำดับขั้นตอนของงานก่อสร้าง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 8) กล่าวว่า เมื่อเราเห็นช่าง คนงาน เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ และกองวัสดุอยู่ ณ ที่ใด เราจะทราบได้ทันทีว่างานก่อสร้างได้เริ่มขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นความจริง แต่งานก่อสร้างไม่ได้เริ่มในระยะเวลาที่เห็น หากแต่เริ่มขึ้นก่อนหน้านั้นมานานแล้ว ภาพที่เราเห็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของงานก่อสร้าง เราจึงแยกการปฏิบัติงานก่อสร้างในระยะเวลาต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 การศึกษาและวิจัยเบื้องต้น (Feasibility Study) เพื่อต้องการทราบถึงความเป็นไปได้ในการที่จะลงทุนในการก่อสร้างนั้น ในแง่ของต้นทุนและการคุ้มค่าการลงทุน เช่น ต้องการสร้างที่จอดรถในเขตชุมชนหนึ่ง เป็นต้น สิ่งหนึ่งที่ต้องทำการศึกษาหรือสำรวจก็คือ ความหนาแน่นของลูกค้าที่จะนำรถมาจอดและสิ่งอื่น ๆ บางอย่าง เช่น ราคาของที่ดิน ขนาดของที่ดิน เป็นต้น เมื่อมีความเป็นไปได้ว่าการลงทุนนั้นจะคุ้มค่าในระยะเวลาที่เหมาะสม ผู้ศึกษาและวิจัยก็จะต้องทำรายละเอียดทั้งด้านตัวเลข และแบบร่างของโครงการให้ผู้ลงทุนเพื่อพิจารณาตัดสินใจ งานนี้ทำในระยะแรกก่อนการออกแบบ โดยสถาปนิก วิศวกร นักเศรษฐศาสตร์ ผู้จัดการงานก่อสร้าง

2.4.2 การออกแบบและทำรายละเอียด (Design) คือ การออกแบบ กำหนดรายละเอียด ทั้งด้านสถาปัตยกรรม และวิศวกรรมแขนงต่าง ๆ เพื่อการจ้างเหมาก่อสร้าง งานนี้ทำในระยะเวลาต่อมา เมื่อเจ้าของตัดสินใจทำโครงการแล้ว โดยสถาปนิก วิศวกรรมแขนงต่าง ๆ

2.4.3 การประกวดราคาหรือการจ้างเหมา (Bidding) คือ การหาผู้ก่อสร้างที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาทำการก่อสร้าง เมื่อรูปแบบรายการและเงื่อนไขที่สถาปนิก วิศวกรทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนนี้เป็น การสรรหาผู้ก่อสร้างซึ่งมีวิธีคัดสรรหลายวิธีผู้บริหารงานก่อสร้างจะเป็นผู้ให้คำแนะนำหรือดำเนินการให้

2.4.4 การก่อสร้าง (Construction) คือ การกระทำตามรูปแบบและรายการละเอียดที่ผู้ออกแบบได้กำหนดไว้ให้เป็นสิ่งก่อสร้างจริงภายใต้การจัดการของผู้รับทำการก่อสร้างและผู้ควบคุมซึ่งเป็นตัวแทนฝ่ายเจ้าของโครงการโดยยึดถือแบบรูปรายการและสัญญา รวมทั้งหลักวิชาและจรรยาบรรณของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นเกณฑ์

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานก่อสร้าง

3.1 ความหมายของการบริหารงานก่อสร้าง

ประกอบ บำรุงผล (2541, หน้า 4) กล่าวว่า การบริหารงานก่อสร้าง หมายถึง การจัดการให้งานก่อสร้างแต่ละโครงการบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ คือ งบประมาณ ระยะเวลาทำงานและคุณภาพของงาน การบริหารงานก่อสร้างจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คาดการณ์ไว้หรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับสิ่ง 2 ประการ คือ ต้องมีปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้าง และต้องมีหลักการบริหารงานก่อสร้างที่ดี การประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างก็เช่นเดียวกับธุรกิจอื่นคือ เมื่อถึงขั้นตอนดำเนินการก็จำเป็นต้องมีปัจจัยมาสนับสนุน คือ

1. เงินทุน (Money) ซึ่งประกอบด้วยเงินสด และเงินผ่อน เงินกู้ เงินทุนเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้างที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าขาดเงินทุนก็จะทำให้ปัจจัยตัวอื่น ๆ เกิดขึ้นไม่ได้เลย ประกอบการจะต้องจัดสถานะการเงินให้มั่นคงเพียงพอที่จะหมุนเวียนให้เกิดสภาพคล่อง อยู่เสมอ มิฉะนั้นจะทำให้งานก่อสร้างหยุดชะงัก

2. กำลังคน (Man) งานก่อสร้างเป็นงานที่ต้องอาศัยกำลังคนเป็นจำนวนมากและประกอบด้วยคนที่มีความรู้ความสามารถหลายระดับ คือ

- 2.1 ระดับวางแผนและนโยบาย (Professional) เป็นระดับผู้บริหารโครงการ ได้แก่ วิศวกรโครงการ วิศวกรสนาม เป็นต้น ทำหน้าที่วางแผนนโยบาย ควบคุมและเป็นที่ปรึกษาโครงการ ระดับช่างเทคนิค (Technician) เป็นระดับผู้ควบคุมงาน ได้แก่ Foreman ทำหน้าที่ควบคุมงานตามแผนและนโยบายของโครงการ

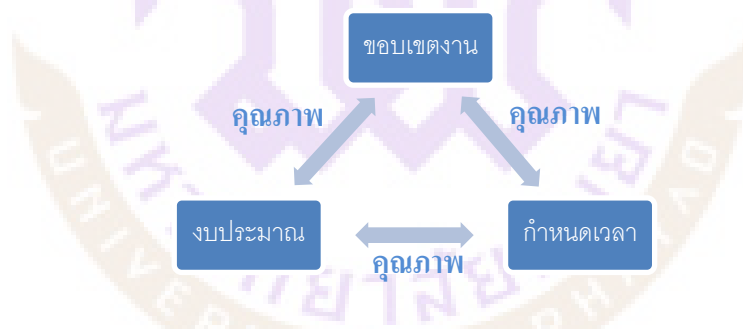
- 2.2 ระดับช่างฝีมือ (Skilled Labor) เป็นระดับปฏิบัติงานฝีมือ ได้แก่ ช่างฝีมือต่าง ๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างสี เป็นต้น โดยทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ระดับแรงงาน (Labor) เป็นระดับปฏิบัติงานโดยใช้แรงงานอย่างเดียว เช่น งานขน งานขุด งานทุบหรือถอน เป็นต้น

3. เครื่องทุ่นแรง (Machine) งานก่อสร้างบางอย่างต้องอาศัยเครื่องทุ่นแรงเข้าช่วย เช่น งานขนส่งทางสูง งานขุดดิน งานรื้อถอน งานบดอัด งานคอนกรีต เป็นต้น โครงการ ก่อสร้างหากขาดแคลนหรือมีเครื่องทุ่นแรงไม่เพียงพอกับปริมาณงาน อาจทำให้โครงการก่อสร้างล่าช้าไปได้ การที่มีเครื่องทุ่นแรงพร้อมย่อมได้เปรียบผู้ประกอบการอาชีพเดียวในการขอรับงาน เพราะเจ้าของโครงการมักพิจารณาข้อได้เปรียบนี้เป็นเงื่อนไขในการรับงานด้วย

3.1. วัสดุและอุปกรณ์ (Material) เป็นปัจจัยอีกตัวหนึ่งของงานก่อสร้าง โครงการก่อสร้างใดขาดวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างในขณะที่ดำเนินการอยู่ย่อมเกิดผลเสียต่อโครงการแน่นอน

โครงการใด ๆ มีปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้างทั้ง 4 ประเภทที่กล่าวมา แต่ผู้บริหารโครงการไม่มีความสามารถในการจัดการกับปัจจัยดังกล่าวอย่างมีระบบระเบียบให้เกิดประสิทธิผลก็ถือว่าเป็นความล้มเหลว ดังนั้นการจะนำปัจจัยสนับสนุนทั้งหลายมาช่วยในการบริหารงานก่อสร้างได้ผลตามวัตถุประสงค์ จึงควรใช้หลักการบริหารงานก่อสร้างที่ดี ภาระงานของผู้รับเหมาก่อสร้างประกอบไปด้วยงานหลายด้าน ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. งานการจัดการทั่วไป (General Management)
2. งานประมาณการ (Estimating)
3. งานทางด้านการบัญชี (Fiscal)
4. งานเกี่ยวกับการจัดซื้อ (Purchasing)
5. งานทางด้านวิศวกรรม (Engineering)
6. การหางานหรืองานขาย (Sales)

ภาพ 2 แสดงแผนภาพการบริหารงานก่อสร้าง

3.2 หลักการบริหารโครงการก่อสร้าง

สันติ ชินานูวัตินวงศ์ (2541, หน้า 1) การจัดการโครงการคือกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นมาอย่างมีเป้าหมายภายใต้ขอบเขตงาน งบประมาณ และระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ ให้บรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพของงานที่ทำให้เจ้าของงานพอใจ

1. ขอบเขตงาน คือ งานที่จะต้องทำให้เสร็จตามปริมาณและคุณภาพที่กำหนด
2. งบประมาณ คือ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการทำงาน
3. กำหนดเวลา คือ การจัดลำดับของงานตามเวลาที่ใช้ในการทำงานแต่ละอย่างของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในโครงการก่อสร้าง โดยทั่วไปประกอบด้วน 3 กลุ่มหลักดังนี้

3.1 เจ้าของ

- 3.1.1 ระบุรายละเอียดและข้อกำหนดต่าง ๆ
- 3.1.2 กำหนดว่าตนจะเกี่ยวข้องกับงานในระดับใด
- 3.1.3 กำหนดปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อต้นทุนโดยรวม

3.2 ผู้ออกแบบ

- 3.2.1 ออกแบบคำนวณต่างๆ
- 3.2.2 จัดทำแบบรูปรายการตามความต้องการของเจ้าของ
- 3.2.3 ตรวจสอบก่อสร้างตามความเหมาะสม
- 3.2.4 ตรวจสอบรายละเอียดก่อสร้าง
- 3.2.5 ประมาณราคาค่าก่อสร้าง
- 3.2.6 ให้คำปรึกษาแก้ไขหากเกิดปัญหา
- 3.2.7 กลั่นกรองคัดเลือกการใช้วัสดุ

3.3 ผู้รับเหมา

- 3.3.1 ทำการก่อสร้างให้เป็นไปตามสัญญาและแบบรูปให้ถูกต้องสำเร็จผล

3.3 รูปแบบการบริหารโครงการ

ประสงค์ ธาราไชย (2544, หน้า 1) แบ่งรูปแบบการบริหารโครงการออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. เจ้าของรับหน้าที่บริหารเอง (Owner as pm)
2. มอบหมายให้ผู้ออกแบบบริหารโครงการ (Desiner as pm)

3. มอบหมายผู้ดำเนินการก่อสร้างบริหารโครงการ (Contractor as pm)

4. มอบหมายผู้บริหารโครงการมืออาชีพในการบริหารโครงการ(Profesinal as pm)

3.4 งานที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง (Construction)

ประกอบ บำรุงผล (2541, หน้า 2) งานรับเหมาก่อสร้างเป็นงานที่มีข้อจำกัดของงานมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยเรื่องใหญ่ ๆ คือ

1. ข้อจำกัดด้านการเงิน
2. ข้อจำกัดด้านแรงงานและค่าจ้าง
3. ข้อจำกัดเกี่ยวกับลมฟ้าอากาศและภูมิประเทศ
4. ข้อจำกัดเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องทุ่นแรง
5. ข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาทำงาน
6. ข้อจำกัดเกี่ยวกับแบบและรายการประกอบแบบก่อสร้าง
7. ข้อจำกัดเกี่ยวกับวิธีทำงาน
8. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง
9. ข้อจำกัดเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับหรือกฎหมาย
10. ข้อจำกัดเกี่ยวกับการประสานงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.5 การบริหารโครงการก่อสร้าง (Project Management)

พนม ภัยหน่าย (2539, หน้า 17) ได้อธิบายลำดับขั้นตอนการบริหารโครงการก่อสร้าง โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดโครงการก่อสร้าง (Project Identification) เป็นการศึกษาสภาพโดยทั่วไปกว้าง ๆ เพื่อบ่งชี้บรรยากาศในการลงทุน การกำหนดโครงการในการลงทุน ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ จัดทำเอกสารแสดงรายละเอียดต่าง ๆ เสนอต่อผู้ลงทุน เพื่อพิจารณาตัดสินใจ

2. การจัดเตรียมโครงการก่อสร้าง (Project Preparation) เมื่อผู้ลงทุนตัดสินใจจะทำโครงการ โดยกำหนดช่วงเวลาการเริ่มโครงการแล้ว ขั้นตอนต่อไปจึงเป็นการออกแบบก่อสร้างการกำหนดผังบริเวณและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3. การจัดการก่อสร้าง (Construction Management) เป็นการบริหารงานของผู้รับเหมาก่อสร้าง เพื่อนำปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้าง ทั้งเงินทุน กำลังคน เครื่องทุ่นแรงวัสดุและอุปกรณ์มาช่วยในงานบริหารงานก่อสร้างได้ผลตามวัตถุประสงค์ โดยใช้หลักการต่าง ๆ ดังนี้

คือ การวางแผนงาน การจัดองค์การบริหารงานก่อสร้าง ตารางกำหนดเวลาทำงาน การกำหนดงบประมาณ การรายงาน การทำบัญชี การจัดการเกี่ยวกับเอกสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การตัดสินใจ

อโนทัย แสงธรรมธร (2542, หน้า 27) ได้กล่าวว่า การจัดการก่อสร้างเริ่มขึ้นเมื่อผู้รับเหมาก่อสร้างได้ลงนามในสัญญาก่อสร้างแล้ว และพร้อมที่จะก่อสร้างได้ทันที แต่ก่อนที่จะมีการก่อสร้าง จะต้องมีการวางแผนงานก่อสร้างอีกครั้งหนึ่ง เพราะแผนงานครั้งแรกที่เสนอให้เจ้าของพิจารณาในขั้นตอนการประกวดราคาก่อสร้างนั้น เป็นเพียงแผนงานที่ใช้ประกอบการพิจารณาราคาก่อสร้างว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ ซึ่งมีรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการก่อสร้างได้ การกำหนดแผนงานใหม่นี้ถือเสมือนเป็นแผนปฏิบัติการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้เป็น การวางแผนงาน และการจัดงาน

การวางแผนงาน (Planning the Work) ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการก่อสร้างนั้น การวางแผนถือเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุด ควรมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมมากที่สุด เพื่อนำมาประกอบ การพิจารณาตัดสินใจกำหนดแผนงาน โดยมีลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อกำหนดแผนงานดังนี้

1. แผนงานร่าง (Tentative Plan) ผู้รับเหมาจะต้องจัดเตรียมแผนงานอย่างคร่าว ๆ แล้วจัดทำรายการงานที่จะทำ กำหนดวันเริ่มงาน และวันทำงานแล้วเสร็จ และตัดสินใจถึงแนวทางที่จะใช้ดำเนินงานโดยทั่วไป ตามชนิด ขนาดของงานก่อสร้าง และตามอุปกรณ์ที่ต้องการใช้สำหรับงานนั้น ๆ

2. การไปตรวจสอบสถานที่ก่อสร้าง (Visiting the Site) ก่อนเริ่มทำแผนงานละเอียด จะต้องไปตรวจสอบสถานที่ทำงานก่อสร้าง โดยไปร่วมกันทุกฝ่ายทั้งผู้รับเหมา และผู้ควบคุมงาน หัวหน้างานก่อสร้าง เพื่อปรึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดในงานก่อสร้าง

3. การวางแผนโรงงานและอุปกรณ์ (Planning Plant and Equipment) เป็นการกำหนดสถานที่ตั้งโรงงานในบริเวณก่อสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกให้มากที่สุด

4. ลำดับขั้นของงาน (Sequence of Work) เป็นการกำหนดกรรมวิธีปฏิบัติงานทุกขั้นตอนอย่างชัดเจน เพื่อขจัดความลังเลของผู้ปฏิบัติงาน

5. การวางแผนคนงาน (Planning Labor) เป็นการกำหนดระดับคนงาน จำนวนคนงานตามประเภทของงาน

6. การวางแผนวัสดุ (Planning Material) ทั้งในเรื่องราคาวัสดุ ช่วงเวลาที่จะซื้อ ปริมาณ ผู้ขาย การขนส่ง การตรวจสอบ การประกัน เป็นต้น

7. การวางแผนค่าโสหุ้ย (Planning Overhead) ซึ่งเป็นราคาทางอ้อม นอกเหนือ จากราคาค่าก่อสร้างโดยตรง เช่น ค่าเช่าสำนักงาน ค่าภาษี ค่าดอกเบี้ย ค่าประกันภัย ค่าเสื่อมราคา ทรัพย์สิน ค่าปรับ ซึ่งผู้รับเหมาก่อสร้างควรจะรวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ นี้ในต้นทุนค่าก่อสร้างด้วย

8. การวางแผนสัญญาจ้างรับช่วงงาน (Planning Subcontractors) ส่วนมากสัญญาจ้างรับเหมา ช่วงมักทำก่อนเริ่มดำเนินงาน จึงต้องทำแผนกำหนดการทำงานของผู้รับเหมาช่วง

9. การวางแผนเกี่ยวกับการจัดการก่อสร้าง (Planning the Management of the Job) เป็นการกำหนดแผนงานเบื้องต้นก่อนที่จะลงมือทำงานและวางแผนก่อสร้างในขั้นตอนระหว่างการทำงาน

10. ตารางกำหนดเวลาทำงาน (Time and Work Schedules) แสดงเวลาเริ่มต้น เวลาแล้วเสร็จ รายงานความก้าวหน้าของงาน

11. การเลือกผู้รับเหมาช่วง (Selection Subcontractors) โดยต้องพิจารณาให้ถ้วนถี่ทั้งราคา ที่ผู้รับเหมาช่วงเสนอ ประวัติผู้รับเหมาช่วง ลักษณะงาน ผลงานที่เคยทำมา ฐานะ ระยะเวลาที่จะใช้ ความสามารถของผู้รับเหมาช่วง

การจัดงาน (Managing the Job) คือการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ซึ่งได้แก่ เงินทุน กำลังคน เครื่องทุนแรง วัสดุและอุปกรณ์ เป็น อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. การเริ่มดำเนินงาน (Starting the Work) โดยดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้ ควรมีการแนะนำสถานที่ต่างๆ ในที่ก่อสร้างให้ผู้ทำงานทราบ

2. งานในสำนักงานใหญ่ (Work in the Main Office) จะมีส่วนช่วยเหลือฝ่ายดำเนินการก่อสร้างได้มาก ทั้งในด้านคำแนะนำ การแก้ปัญหาต่าง ๆ

3. ในขณะเวลาทำงาน (Work on the Job) ฝ่ายสำนักงานใหญ่ควรมีการตรวจที่สถานที่ทำงานก่อสร้าง เพื่อแนะนำผู้ควบคุมงานให้การทำงานเป็นไปอย่างถูกต้องเรียบร้อย

4. การรายงานและบันทึก (Reports and Records) เป็นการรายงานเกี่ยวกับรายละเอียดของงานที่ทำ ควรมีการรายงาน และตรวจสอบรายงานอย่างสม่ำเสมอ

5. รายงานความก้าวหน้าและแผนภูมิ (Progress Reports and Charts) เพื่อให้ทราบถึงผลงานที่ทำได้ แผนภูมิที่ต้องเป็นปัจจุบัน โดยจัดเรียงจากข้อมูลที่ได้จากการรายงานประจำวัน ควรให้เป็นที่เข้าใจได้ทั่วไประยะสั้น ๆ

การจัดการเกี่ยวกับงานก่อสร้างขนาดเล็ก (Managing a Small Construction Job) ไม่จำเป็นต้องวางแผนงานไว้ละเอียดถี่ถ้วนเหมือนงานก่อสร้างขนาดใหญ่เพียงใช้วิธีการจัดการทั่วไปก็สามารถทำให้ลุล่วงไปได้

อโนทัย แสงธรรมธร (2542, หน้า 27) กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารงานรับเหมาก่อสร้างจะประกอบไปด้วย 5 หน้าที่ดังนี้ คือ

1. การวางแผน (Planning) การวางแผนงานก่อสร้างมีข้อควรนำมาพิจารณา 5 ประการ คือ

1.1 การวางแผนการเงิน การวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะรับงานจากเจ้าของโครงการ จะเป็นผลให้การดำเนินการงานคล่องตัว เพราะการวางแผนการเงินที่ดี จะเป็นตัวชี้สถานะการเงินตลอดเวลาดำเนินการ

1.2 การวางแผนกำลังคน หมายถึง การวางแผนกำลังคนระดับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการก่อสร้าง ซึ่งแบ่งเป็นกำลังคนระดับวางแผนและบริหารโครงการ ระดับควบคุมงานตามนโยบายและแผน และระดับปฏิบัติงาน การวางแผนกำลังคนจะพิจารณาจากขนาดของโครงการเป็นหลัก โดยจะวางแผนเรื่องปริมาณแรงงาน ค่าแรงงาน และสภาพแรงงาน

1.3 การวางแผนวัสดุอุปกรณ์ ควรยึดหลักการสำรวจปริมาณ ราคาวัสดุ อุปกรณ์ และคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต การเตรียมวิธีการจัดหา การใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัด และก่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

1.4 การวางแผนเครื่องทุ่นแรง ควรยึดหลักการจัดหา จัดซื้อ การใช้ การซ่อมบำรุงเครื่องทุ่นแรงให้เพียงพอ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.5 การวางแผนการทำงาน ซึ่งแบ่งเป็น การดูสถานที่ก่อสร้าง การจัดการฝังงานชั่วคราว และการศึกษาแบบ รายการประกอบแบบ สัญญาหรือเงื่อนไขของโครงการที่จะทำ

2. การจัดองค์การ (Organizing) ซึ่งกระบวนการจัดองค์การประกอบด้วย

2.1. การแยกประเภทงาน จัดกลุ่มงาน และออกแบบงาน

2.2. ระบุของเขตของงาน มอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.3. การจัดวางความสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยการแบ่งสายการบังคับบัญชา

2.4. การกำหนดขนาดของการควบคุม

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง หน้าที่ในการบริหารงานบุคคล คือการวางแผนกำลังคน การคัดเลือก บรรจุคนเข้าทำงาน และธำรงรักษาให้มีคนงานที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่งต่างๆ ภายในองค์การ

4. การสั่งการ (Directing) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้ความสามารถชักจูงคนงานให้ปฏิบัติงานอย่างดีที่สุด จนกระทั่งองค์การสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องใช้ศิลปะในการบังคับบัญชาเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการจูงใจ การใช้ภาวะผู้นำ และการติดต่อสื่อสาร

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การบังคับให้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้ การควบคุมเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องเกี่ยวข้องอยู่เสมอ การรายงานความก้าวหน้าในการก่อสร้าง ปกติจะต้องรายงานเป็นช่วงเวลา ซึ่งกิจการจะกำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ต่อกัน โดยทั่วไปจะมีการรายงานประจำวัน รายงานประจำสัปดาห์ และรายงานประจำเดือน

5.1. การรายงานประจำวัน (Daily Reports) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมงานของผู้จัดโครงการ เพื่อให้รู้สภาพของงานโดยทั่วไป เช่น ได้รู้แต่ละส่วนของขั้นตอนการทำงานว่าดำเนินการไปได้มากน้อยเพียงใด มีปัญหาข้อขัดข้องอย่างไร ทำให้ผู้จัดโครงการได้รับรู้ภาวะของงาน สามารถติดตามงานได้ทันทุกระยะ

5.2. การรายงานประจำสัปดาห์ (Weekly Reports) เป็นการรวบรวมรายงานประจำวัน มาสรุปเป็นรายงานประจำสัปดาห์ ทำให้ทราบสภาพงานประจำสัปดาห์ว่า ก้าวหน้า หรือล่าช้ากว่าตารางกำหนดเวลา ใช้จ่ายเงินไปเท่าใด ได้ผลงานมากน้อยเพียงใด มีปัญหาใดบ้าง จะแก้ไขได้อย่างไร

5.3. การรายงานประจำเดือน (Monthly Reports) ปกติจะเป็นการรายงานเกี่ยวกับความก้าวหน้าของงานกับค่าใช้จ่าย ซึ่งรายงานประจำเดือนจะรายงานให้ทราบสภาพการณ์โดยทั่วไป เช่น รายงานความก้าวหน้าของงาน สรุปรายงานราคาค่าใช้จ่ายประจำเดือน ค่าใช้จ่ายทั่วไป โดยรายงานตามความเหมาะสม กับสภาพงานว่าต้องการทราบในเรื่องใด

ประกอบ บำรุงผล (2541, หน้า 35) กล่าวว่า การบริหารงานก่อสร้างจะต้องมีการควบคุม 3 ประการ คือ

1. การควบคุมเวลาทำงาน (Schedule Control) เป็นการควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามเวลาที่วางแผนไว้ โดยแสดงความก้าวหน้าของการทำงานในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ ที่ได้ทำไปแล้วจริง ๆ นำมาเปรียบเทียบกับแผนที่ได้วางแผนไว้ โดยสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าได้ตลอดระยะเวลาการทำงานโครงการ เมื่อเห็นว่างานได้ล่าช้ากว่าแผนที่ได้วางแผนไว้ก็จะต้องมีการเร่งงาน

2. การควบคุมค่าใช้จ่าย (Cost Control) คือการควบคุมค่าใช้จ่ายของโครงการให้เป็นไปตามที่ได้ประมาณการไว้ ทั้งในด้าน

2.1. การควบคุมค่าวัสดุอุปกรณ์ ทั้งการควบคุมราคา จังหวะการใช้ ปริมาณการซื้อ การใช้งาน การจัดเก็บ การป้องกันโจรกรรม การทุจริตของเจ้าหน้าที่ วัสดุเหลือใช้ คุณภาพวัสดุ

2.2. การควบคุมค่าแรงงาน ทั้งการควบคุมสมรรถภาพการทำงาน การควบคุมวิธีปฏิบัติงาน จำนวนคนงาน ฝีมือการทำงาน ค่าแรงงาน การทุจริตแรงงาน

2.3. การควบคุมค่าดำเนินการ (ค่าโลหุ้ย) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่แปรปรวนสูงมากควรมีการประมาณการและควบคุมการใช้จ่ายให้ใกล้เคียงที่สุด

3. การควบคุมคุณภาพงาน (Quality Control) ให้เป็นที่ยอมรับของเจ้าของโครงการโดยต้องควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามเงื่อนไข ฝีมือการทำงานดี เทคนิควิธีการทำงานเป็นไปตามหลักวิชาการ คุณภาพวัสดุอุปกรณ์ต้องไม่เสื่อมสภาพหรือชำรุด

4. ความรู้เกี่ยวกับที่พักอาศัย

4.1 ความเป็นมาและประวัติการก่อสร้างที่พักอาศัย

การก่อสร้างที่พักอาศัยหรือที่พักพิงของมนุษย์มีมาตั้งแต่เริ่มอารยธรรมของมนุษย์ มีการเริ่มแสวงหาที่อยู่อาศัยมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ ทั้งนี้เนื่องจากต้องการที่จะปกป้องตนเองจากภัยอันตรายไม่ว่าจะมาจากสัตว์ร้ายหรือจากภัยพิบัติจากธรรมชาติ จะเห็นได้ว่าก่อนมีอารยธรรมมนุษย์ก็แสวงหาที่พักอาศัยตามถ้ำ หลืบหิน หรือตามคอกไม้เพื่อความปลอดภัยของตนเองและเผ่าพันธุ์ ต่อมาเมื่อมนุษย์มีการเริ่มพัฒนาตนและมีความฉลาดขึ้น ก็เริ่มแสวงหาและก่อสร้างที่พักอาศัยที่มีความมั่นคงจากวัสดุธรรมชาติอย่างง่าย ๆ ขึ้นมา เช่นการนำเอาก้อนหินมาก่อสร้างที่พักอาศัยหรือเริ่มมีความเป็นบ้านขึ้น บางกลุ่มจึงเริ่มตัดแปลงถ้ำให้เหมาะกับการพักมากขึ้น เริ่มเกิดเป็นอารยธรรม มนุษย์เริ่มมีปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ดังจะเห็นว่าที่อยู่อาศัยเป็นสิ่งสำคัญที่คนเราต้องแสวงหาเพื่อความมั่นคงในการดำรงชีวิต

จากประวัติศาสตร์ในยุคแรก ๆ จะเห็นว่าชาวยุโรปเริ่มก่อสร้างบ้านพักในลักษณะของการใช้ก้อนหินที่มีการตัดแต่งเป็นรูปทรงมาก่อนเป็นบ้าน ในส่วนของทวีปอเมริกาชาวอินเดียนแดงก่อสร้างที่พักอาศัยด้วยการนำเอาน้ำสัตว์มาเย็บต่อกันเป็นผืนใหญ่แล้วนำมาคลุมเป็นกระโจมเพื่อพักอาศัย ในส่วนของชนชาติในเอเชีย เนื่องจากสภาพพื้นที่และอุณหภูมิที่แตกต่างกัน ชนชาติทิเบตเริ่มนำดินมาก่อนเป็นรูปทรงแล้วนำมาสร้างเป็นบ้าน ซึ่งวัฒนธรรมการก่อสร้างบ้านแบบนี้ได้แพร่ขยายไปในประเทศอินเดียและประเทศจีน ซึ่งเรายังคงเห็นได้ในประเทศจีนบางส่วน และในประเทศอินเดียในปัจจุบันทั่วไป ในเขตทะเลทรายชนชาติอาหรับได้นำผ้ามาเย็บเป็นผืนใหญ่มาทำเป็นกระโจมคล้ายกับอินเดียแดง ในส่วนของชนชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศไปลักษณะเฉพาะอีกแบบหนึ่ง จึงมีการก่อสร้างบ้านด้วยไม้หรือไม้ไผ่ตามสถานะภาพของเจ้าของบ้าน แต่มีลักษณะเฉพาะคือนิยมก่อสร้างบ้านเรือนแบบเสาสูง ทั้งนี้เนื่องจากความนิยมก่อสร้างบ้านริมน้ำ หรือไม้ไกลจากแม่น้ำลำคลอง เพื่อความปลอดภัยจากน้ำท่วมในฤดูหลากจึงต้องสร้างบ้านที่มีเสาสูง วัฒนธรรมการสร้างบ้านแบบนี้ได้แพร่ขยาย เขตตะวันออกเฉียงใต้ของจีนมาทั่วในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมถึงประเทศไทยของเรา

4.2 โครงสร้างของการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิศาสตร์ของโลก

4.2.1 การเปลี่ยนแปลงทางภูมิประเทศ

ภัยพิบัติจากโลกร้อนกำลังเป็นกระแสร้อนของโลก สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนไป ทำให้หนาวสุดขั้วดังเช่นตัวอย่างล่าสุดของอากาศหนาวจัดในยุโรปและญี่ปุ่นคร่าชีวิตผู้คนไปหลายร้อยคน ในขณะที่เดียวกันก็มีโอกาสเป็นไปได้ที่จะเกิดแผ่นดินไหวในประเทศไทย นักวิทยาศาสตร์ค้นพบว่าแผ่นดินไหวที่สร้างรอยเลื่อนใหม่และเป็นรอยเลื่อนไม่เสถียร ซึ่งจะเกิดแผ่นดินไหวซ้ำอีกไปอย่างน้อย 15 ปี สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาแล้วที่หมู่เกาะปาปัวนิวกินี พิจิทำให้เกิดแผ่นดินไหวทุกวัน แต่ครั้งไม่เกิน 5 แมกนิจิวต์ แมกนิจิวต์เป็นหน่วยวัดแผ่นดินไหวแบบใหม่ ที่นักวิทยาศาสตร์ระบุว่าค่าความรุนแรงมากกว่าหน่วยริตเตอร์ ประเทศไทยละแวกที่เกิดแผ่นดินไหวเรียกว่า “แนวอินเตอร์เพลส” เกิดสึนามิในอินโดนีเซียชายฝั่งทะเลอันดามันคือ รอยเลื่อนเดียวกันไปจนถึงอินเดีย ในขณะที่พื้นที่ลุ่มน้ำในประเทศไทย รวมถึงกรุงเทพฯ ก็เป็นพื้นที่ต่ำบริเวณปากอ่าว และกรุงเทพฯ ก็เต็มไปด้วยตึกสูงซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ออกแบบเพื่อรองรับกับแผ่นดินไหว

4.2.2 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก

ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลกที่จะต้องคำนึงถึงอีกประการคือการเกิดโลกร้อน ปัจจุบันอุณหภูมิของโลกสูงมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะสูงมากขึ้นไปอีก จากภาวะนี้ก่อให้เกิดเป็นอุทกภัยใหญ่หลวงหรือน้ำท่วม ดังเช่นในปี พ.ศ.2554 ประเทศไทยเกิดมหาอุทกภัยโจมตีอย่างรุนแรง โดยเฉพาะน้ำท่วมกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงและเป็นศูนย์กลางของการดำเนินชีวิตของประเทศไทย ทำให้เกิดความบอบช้ำและสร้างความหวาดผวาวิตกกแก่คนไทย ได้มีการวิเคราะห์กันถึงสาเหตุของน้ำท่วมใหญ่หลายประการ ซึ่งสาเหตุใหญ่ก็คือสภาวะโลกร้อน นอกจากนั้นก็ยังมีส่วนที่ทำให้การป้องกันน้ำเข้ามาในเขตกรุงเทพฯ ไม่ได้ผลเท่าที่ควรก็คือ

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากกรุงเทพฯ เป็นนครที่มีประชากรมาก จากการประมาณการประชากรมีมากกว่า 10 ล้านคน จึงทำให้เป็นมหานครใหญ่ (Mega City) ความเจริญของบ้านเมืองทำให้มีการก่อสร้างมากมาย แต่ขาดแคลนการวางแผนทางด้านผังเมืองที่ดี อาทิ การก่อสร้างถนนหนทางซึ่งกีดขวางทางเดินของน้ำ เนื่องจากไม่มีการคำนึงเกี่ยวกับเรื่องนี้เพียงพอ เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการไหลของน้ำ ทำให้การระบายน้ำไม่ดีเท่าที่ควร และจากการก่อสร้างบ้านเรือนที่พังกอแออัด รวมถึงตึกกรมสถานที่ทางธุรกิจมากมาย ทำให้กรุงเทพฯ เปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีแม่น้ำลำคลองมากซึ่งช่วยให้การไหลผ่านของน้ำลงสู่ทะเลมีความสะดวก เมื่อมีถนนหนทางก็มีการถมคูคลองต่าง ๆ รวมถึงตึกกรมบ้านช่องก็เกิดการขัดขวางทางเดินของน้ำ และการ

ไม่ดูแลรักษาแม่น้ำลำคลอง โดยการปล่อยให้ตื้นเขินและมีขยะรวมถึงวัชพืชมามากมาย ไม่มีการขุดลอกเพื่อให้น้ำไหลได้สะดวก ทำให้ประสิทธิภาพในการระบายน้ำลดลงอย่างมาก

2. ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การที่ประชากรโลกได้เพิ่มปริมาณขึ้นตลอดเวลา ทำให้เกิดความต้องการในการบริโภคอาหารและผลผลิตทางภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรมมากขึ้นตามความต้องการของประชากร มีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของโลกมากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่เดียวกันก็มีความต้องการในการแสวงหาที่ทำกินและทรัพยากรทรัพยากรธรรมชาติจึงหมดลงอย่างรวดเร็ว และเกิดการทำลายสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษมากขึ้น ผลจากการก่อมลพิษเพิ่มขึ้นจะเป็นผลร้ายต่อมนุษยชาติ

3. ด้านผังเมือง เนื่องจากการที่มีที่ตั้งถิ่นฐานบ้านช่อง และอาคารสำนักงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมถึงอาคารสูงเพื่อประโยชน์ทางการพักอาศัยและทางเศรษฐกิจมาก ซึ่งหลายแห่งตั้งอยู่ในเขตที่เคยเป็นที่ลุ่ม ทางน้ำหลาก และทุ่งนามาก่อน ทั้งนี้เนื่องจากการขยายตัวและความเจริญทางเศรษฐกิจทำให้ราคาของที่ดินสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ความต้องการแสวงหาที่ดินที่มีราคาถูกลงกว่า ทำให้ไม่คำนึงถึงการขัดขวางทางเดินของน้ำ ประกอบกับความอ่อนแอของการปฏิบัติงานทางภาครัฐที่ไม่ดำเนินการต่อฝ่ายที่ไม่เคารพตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์สุขของสังคมส่วนรวม มีการก่อสร้างบ้านเรือนที่พักอาศัยกีดขวางทั่วไป ตัวอย่างคือในบริเวณโดยรอบกรุงเทพฯ และปริมณฑลทั่ว ๆ ไป แม้ว่าจะรู้ถึงสภาพการก่อสร้างในที่ลุ่มต่ำว่าอาจจะมีปัญหาเมื่อน้ำหลากก็ตาม แต่ก็ไม่ได้คำนึงถึงเนื่องจากความต้องการในหลายปัจจัย ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุของภัยพิบัติอีกประการ

4.3 โครงสร้างปัจจัยการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ประเภทโครงการที่อยู่อาศัย

เราสามารถแบ่งประเภทโครงการที่อยู่อาศัยได้ดังนี้

4.3.1 โครงการจัดสรรบ้านพร้อมที่ดิน มีหลายประเภทตั้งแต่บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ห้องแถว ฯลฯ ราคาตั้งแต่ถูก ปานกลาง และสูงตามความต้องการของผู้ซื้อ รวมถึงทำเลที่ตั้งก็เป็นปัจจัยสำคัญของราคา คือ บ้านที่อยู่ใจกลางเมืองหรือในโซนเมืองก็จะมีราคาสูงกว่าบ้านชานเมือง และขึ้นอยู่กับราคา ทำเลที่ตั้งของที่ดินอีกด้วย

4.3.2 โครงการจัดสรรเฉพาะที่ดิน ส่วนใหญ่โครงการแบบนี้จะอยู่ตามชานเมือง เนื่องจากสามารถสร้างได้ด้วยขนาดของพื้นที่ดินมากและมีราคาถูกกว่าในเมือง มักมีองค์ประกอบในความเป็นชุมชนที่สมบูรณ์ เช่นมีสระว่ายน้ำ สนามกีฬา สโมสร ฯลฯ

4.3.3 โครงการอาคารชุด มีหลากหลายขนาดและความสูงตามความต้องการของผู้ต้องการรวมถึงทำเลที่ตั้งก็เป็นส่วนสำคัญในเรื่องของราคา ในส่วนของอาคารชุดอาจรวมถึงการจัดสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการพักอาศัยหรือเฟอร์นิเจอร์

4.3.4 โครงการอาคารเช่า โครงการแบบนี้ผู้ก่อสร้างหรือเจ้าของยังไม่ต้องขายกรรมสิทธิ์แต่เป็นเพียงให้เช่า ซึ่งราคาอาจเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา สำหรับราคาและคุณภาพอาจเปลี่ยนแปลงตามทำเลที่ตั้งและคุณภาพของวัสดุในการก่อสร้าง ข้อดีของผู้เช่าก็คือยังไม่ต้องจ่ายเงินจำนวนมากซื้อและสามารถเปลี่ยนใจย้ายที่พักได้ง่าย

4.4 การศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับที่พักอาศัยของต่างประเทศ

การศึกษาเปรียบเทียบนโยบายด้านที่พักอาศัยในประเทศต่าง ๆ จะทำให้ผู้กำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับด้านที่พักอาศัยของประเทศไทยได้รับข้อมูลในมุมมองกว้างเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมและตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งในที่นี่จะทำการเปรียบเทียบการกำหนดนโยบายในแต่ละภูมิภาคที่มีลักษณะของสภาวะแวดล้อมทั้งทางด้านสังคมและกายภาพที่เหมือนและแตกต่างจากประเทศไทย

4.4.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อการมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยของประชาชนและจัดตั้งกระทรวงที่อยู่อาศัยและการพัฒนาเมือง ดูแลการพัฒนา เพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมากที่สุด มีการจัดตั้งเคหะแห่งชาติตั้งแต่ปี 1949 ได้กำหนดให้ “การมีที่อยู่อาศัยที่ดีและมีสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยที่เหมาะสม” เป็นเป้าหมายของนโยบายแห่งชาติ ความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและรัฐบาลทำให้ประชาชนหลายล้านคนได้มีบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง แต่ในปี 1980 เป็นต้นมา อัตราการมีบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองได้ลดน้อยถอยลง ด้วยมุมมองที่ว่า การมีที่อยู่อาศัยช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ครอบครัว และก่อความมั่นคงแก่ชุมชน ช่วยกระตุ้นการออม การลงทุน ส่งเสริมเศรษฐกิจและความรับผิดชอบพลเมืองที่ดีจึงเป็นส่วนหนึ่งของแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ที่อยู่อาศัยช่วยกระตุ้นการลงทุนใหม่ ๆ เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจและการสร้างงาน เศรษฐกิจที่แข็งแกร่งขึ้นก็จะช่วยทำให้ประชาชนสามารถซื้อบ้านได้มากขึ้น

4.4.2 ประเทศอังกฤษ มีการกำหนดความหมายและนโยบายที่น่าสนใจคือที่อยู่อาศัย ในฐานะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของผู้บริโภค และที่อยู่อาศัยเป็นทรัพย์สินที่มีการซื้อและขายในตลาด มีลักษณะที่สำคัญ คือเป็นปัจจัยสี่ที่ทุกคนต้องมี และมีลักษณะทางกายภาพที่พิเศษ 3 ด้าน ได้แก่ ความคงทน (Durability) มีที่ตั้งเฉพาะ (Fixity of Location) และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (Uniqueness) ตลาดที่อยู่อาศัยจึงมีความแตกต่างและซับซ้อนสูงและมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับตลาดการเงิน และราคาซื้อขายมักจะมีแนวโน้มผันผวนไปตามวัฏจักรของตลาดในระยะยาว ทำให้ประชาชนมีทางเลือกที่ซับซ้อนหลากหลาย และส่งผลกระทบต่อภาวะด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนและประเทศ การกำหนดนโยบายที่อยู่อาศัยทั้งด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐจึงมียุทธศาสตร์และทางเลือกของมาตรการที่หลากหลายด้วย เศรษฐกิจของอังกฤษในรอบ 3 ทศวรรษที่ผ่านมาได้เสถียรภาพมากขึ้น ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น อัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยลดต่ำลงมากเป็นประวัติการณ์ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่อาศัยลดลงต่ำสุดในรอบ 40 ปี นอกจากนั้นคนเหล่านี้ยังไม่สามารถกู้เงินจากธนาคารได้ เพราะต้องสะสมเงินดาวน์ที่มากขึ้นทำให้บุคคลบางอาชีพ เช่น ครู พยาบาล ไม่สามารถซื้อบ้านที่อยู่ใกล้ที่ทำงานได้ ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในบางพื้นที่ที่บ้านราคาแพงมาก บ้านมิใช่เพียงสถานที่หลับนอนอยู่อาศัย หากบ้านเป็นสินทรัพย์ด้วย ดังนั้น จึงมีประชาชนที่ต้องการลงทุนซื้อบ้านที่มีคุณภาพ เป็นทางหนึ่งของการออมเงิน เพื่อการเพิ่มมูลค่าในอนาคต ประชาชนที่ไม่มีที่อาศัยแม้จะลดลงนับตั้งแต่ปี 1998 แต่ยังมีคนจำนวนไม่น้อยที่ต้องอาศัยในบ้านพักชั่วคราวและแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น

4.4.3 ประเทศญี่ปุ่น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศญี่ปุ่นประสบปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยอย่างรุนแรงเป็นผลมาจากการสู้รบที่เกิดขึ้น รัฐบาลญี่ปุ่นได้กำหนดขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย 3 ขั้นตอน คือ

- 1) การบูรณะอาคารที่อยู่อาศัย ระหว่างช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 – ปีพ.ศ. 2490
- 2) การก่อสร้างบ้านพักอาศัยเป็นจำนวนมาก ระหว่างปี พ.ศ. 2490
- 3) วิกฤตการณ์น้ำมันในปี พ.ศ. 2525 มีการก่อสร้างบ้านพักอาศัยหลังวิกฤตการณ์

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้เพื่อศึกษาว่างานในวิจัยในอดีตระบุว่ามียุติสัมพันธ์ส่วนบุคคลใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดสมมติฐานในงานวิจัยครั้งนี้ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 เพศกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เพศ (sex) หมายถึง ความแตกต่างทางสรีระ ความเป็นเพศ หมายถึง องค์ความรู้ที่สร้างความหมายให้กับความแตกต่างทางร่างกาย เป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และจิตวิทยาระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ความเป็นเพศเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างสังคม เป็นการจัดการทางสังคมของความแตกต่างระหว่างเพศในด้านต่าง ๆ Scott, (1988, p.14 อ้างอิงใน เมทินี พงษ์เวช, 2544, หน้า 10-11) เป็นพฤติกรรมที่ถูกเรียนรู้ทางสังคม และเป็นความคาดหวังของสังคมที่สัมพันธ์กับเพศสองเพศ เพศหญิงเพศชายเป็นข้อเท็จจริงทางสรีระ แต่การจะกลายเป็นผู้หญิงหรือเป็นผู้ชายเป็นกระบวนการทางวัฒนธรรม กล่าวคือ วัฒนธรรมสร้างความเป็นหญิงเป็นชายในสังคมขึ้น วัฒนธรรมเป็นตัวสร้างความ เป็นเพศ วัฒนธรรมเป็นผู้บอกว่าเราควรปฏิบัติตัวอย่างไร คิด อย่างไร และเราควรจะทำอย่างไรจากผู้อื่น และเมื่อวัฒนธรรมเป็นผู้กำหนดความเป็นหญิงความเป็นชาย วัฒนธรรมก็เป็นผู้บอกว่าผู้หญิงและผู้ชายควรต้องทำตัวอย่างไร (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545, หน้า 2) ดังนั้น สถาปนิกและวิศวกรเพศชายและหญิงอาจจะมีความคิดและพฤติกรรมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกัน การศึกษาที่ศึกษาตัวแปรเพศกับตัวแปรตามดังกล่าว และพบว่าเพศชายและหญิงมีความแตกต่างในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ นันทิดา คำเสือน (2553, หน้า 57) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพิจิตร จังหวัดชลบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน(ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติต่างก็มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน ภูริปัญญา เกิดศรี (2553, หน้า 72-73) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ศึกษากรณี ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอตาบึง จังหวัดสุพรรณบุรี”

พบว่า เกษตรกรที่มีเพศที่ต่างกันมีความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯ ทำให้คาดได้ว่าเพศชายสถาปนิกและวิศวกรมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯได้ดีกว่าเพศหญิง

5.2 อายุกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สถาปนิกและวิศวกรที่มีอายุมากกว่าและน้อยกว่าอาจจะมีความคิด และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯที่แตกต่างกัน งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรอายุกับตัวแปรตาม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพบว่าผู้ที่มีอายุมากกว่าและผู้ที่มีอายุน้อยกว่ามีความแตกต่างในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯ ได้แก่ เอื้องทิพย์ เกตุกราย (2551, หน้า 53) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนในตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุ 41-50 ปี มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 18-30 ปี, 31-40 ปี และมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นันทิดา คำเชื่อน (2553, หน้า 60) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จ.ชลบุรีด้านการจัดแหล่งการเรียนรู้มากกว่าครูที่มีอายุ 30-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นพพร เมธื่อนันต์กุล (2549, หน้า 41-42) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต: กรณีศึกษาเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” ผลการศึกษาพบว่า ลูกค้าที่มีอายุมากมีการนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าลูกค้าที่มีอายุน้อยกว่า เพราะเกษตรกรลูกค้าที่มีอายุมากมีความสามารถในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและต้องประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่า สมพร กรุดน้อย (2550, หน้า 80-81) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการองค์การกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของ

พนักงาน บริษัท แพรนต้า จิวเวลรี่ จำกัด(มหาชน)” ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีอายุน้อยกว่ามีการรับรู้การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการองค์การมากกว่าพนักงานที่มีอายุมาก และทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ทักษะชีวิตพฤติกรรม การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิตของเกษตรกรบุคคลากรในภาคเอกชน และข้าราชการไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จ ทักษะชีวิต พฤติกรรมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิต ระหว่างเกษตรกร บุคลากรภาคเอกชน และข้าราชการไทย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และปัจจัยด้านชีวสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ทักษะชีวิต พฤติกรรมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิตของเกษตรกร บุคลากรภาคเอกชน และข้าราชการไทย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความสำเร็จ ทักษะชีวิต พฤติกรรมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีความสุขในชีวิตของเกษตรกร บุคลากรภาคเอกชน และข้าราชการไทย 4) เพื่อศึกษารูปแบบการทำงานพฤติกรรม การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิตของประชาชน เพื่อได้แนวทางในการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แพร่หลายยิ่งขึ้น และได้แนวทางในการส่งเสริมให้คนไทยมีความสุขในชีวิตมากขึ้น ผลการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ 4 ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จเกี่ยวกับการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทักษะชีวิตที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรม การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขของเกษตรกร บุคลากรในภาคเอกชนและข้าราชการไทย งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรอายุกับตัวแปรตาม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ พบว่า ผู้ที่มีอายุมากและผู้ที่มีอายุน้อย มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ชัยศักดิ์ เสนานุช (2552, หน้า 133-134) ศึกษาเรื่อง “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน: ศึกษากรณี หมู่บ้านต้นกระโดน ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คนในชุมชนที่มีอายุที่แตกต่างกันมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน และกานดา เต๊ะชั้นหมาก (2552, หน้า 150) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน: ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรี” ผลการศึกษาพบว่า อายุของหัวหน้าครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์เชิงปฏิบัตินกับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จังหวัดลพบุรี จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ทำให้คาดได้ว่า

ผู้บริหาร อบต.ที่มีอายุมากน่าจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้มากกว่าผู้บริหารอบต.ที่มีอายุน้อย ระดับการศึกษากับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปวัน มีนรัศย์เรืองเดช (2549, หน้า 107-108) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับอนุปริญา/ปวส. ศศิพร ปาณิกบุตร (2544, หน้า 63) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของเกษตรกรในรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่” ที่พบว่า เกษตรกรที่ดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่มีระดับการศึกษาสูงกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้ดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริ นพพร เมธินันต์กุล (2549, หน้า 43-44) ได้ทำการศึกษา “การนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต:กรณีศึกษาเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของลูกค้า ธกส. และ ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความเข้าใจ ทศนคต วิฤติกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิตของเกษตรกร บุคลากรในภาคเอกชน และข้าราชการไทย” พบว่า ระดับการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม 2 ตัวแปร คือ ความเข้าใจและทัศนคติที่ดี กล่าวคือผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า แต่ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและความสุขในชีวิตไม่แตกต่างกัน

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ข้างต้น ทำให้คาดได้ว่า สถาปนิกและวิศวกรที่มีการศึกษาระดับสูงน่าจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้มากกว่าสถาปนิกและวิศวกรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า

5.3 ประสพการณ์การทำงานกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประสพการณ์การทำงาน หมายถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพที่สะท้อนถึงกระบวนการทำงานและการพัฒนาอาชีพ การฝึกอาชีพ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากการศึกษาชีวิตและศึกษาเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ สำหรับการศึกษาคั้งนี้ประสพการณ์การทำงาน หมายถึงจำนวนปีในการปฏิบัติงานของสถาปนิกและ

วิศวกรตั้งนั้น สถาปนิกและวิศวกรที่มีประสบการณ์การทำงานมาก และสถาปนิกและวิศวกรที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่าอาจจะมีความคิดและการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกัน การศึกษาที่ศึกษาตัวแปรประสบการณ์การทำงานกับตัวแปรตามการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ และพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากและผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่ามีความแตกต่างในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ วิสูตร สุจิระกุล (2551, หน้า 73) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)” ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากมีการบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล และเงื่อนไขคุณธรรมมากกว่าผู้บริหารที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า และสมพร กรุดน้อย (2550, หน้า 80-81) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการองค์การกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท แพรนต้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)” ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีอายุน้อยมีการเรียนรู้การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการบริหารจัดการองค์การมากกว่าพนักงานที่มีอายุงานมาก งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรประสบการณ์การทำงานกับตัวแปรตาม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ ที่พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากและผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ณลิตา อรัญยะพันธ์ (2552, หน้า 39) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี เขต 2” พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกันมีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน และอัจฉรา ราชแก้ว (2550, หน้า 106-108) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษา พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ทำให้คาดได้ว่าสถาปนิกและวิศวกรที่มีประสบการณ์การทำงานมา น่าจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้มากกว่าสถาปนิกและวิศวกรที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า

5.4 สถานภาพในองค์การกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สถานภาพ (Status) หมายถึง ตำแหน่งหรือหน้าที่การงานซึ่งกำหนดขึ้น ในโครงสร้างหรือระบบของสังคม ในแต่ละระบบของสังคมย่อมมีตำแหน่งหรือสถานภาพต่าง ๆ และมีระเบียบหรือบรรทัดฐานสำหรับแนวทางปฏิบัติของตำแหน่งหรือสถานภาพนั้น ๆ คู่กันไปด้วยเสมอ (ประสาธน์ หลีกศิลา, 2511, หน้า 306) ผู้ที่มีสถานภาพในองค์การที่สูงกว่าและสถานภาพในองค์การที่ต่ำกว่าอาจจะมีความคิด และมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้แตกต่างกันการศึกษาที่ศึกษาตัวแปรสถานภาพในองค์การกับตัวแปรตาม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ และพบว่าผู้ที่มีสถานภาพในองค์การที่สูงและผู้ที่มีสถานภาพในองค์การที่ต่ำกว่า มีความแตกต่างในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯ ได้แก่ กาญจนานุกุลย์ (2552, หน้า 164) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารของ อบต. เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการส่งเสริมให้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติงาน กล่าวคือผู้บริหาร อบต. ที่มีภาวะผู้นำมากมีนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารงานมากกว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำน้อย และ ฐิริปัญญา เกิดศรี (2553, หน้า 76) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน ศึกษากรณี ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีภาวะผู้นำมากกว่ามีความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าบุคลากรที่มีภาวะผู้นำน้อย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯ ทำให้คาดได้ว่าสถาปนิกและวิศวกรที่มีสถานภาพสูงกว่่าน่าจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้มากกว่าที่มีสถาปนิกและวิศวกรที่มีสถานภาพต่ำกว่า

5.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รายได้หรือเงินเดือน (Salary) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับเป็นการตอบแทนจากการปฏิบัติงาน ถือเป็นเกณฑ์การจ่ายเหมาเป็นรายเดือนและถือเป็นรายได้ประจำ (ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี, 2552, หน้า 13) สถาปนิกและวิศวกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงและสถาปนิกและวิศวกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่ำกว่า อาจจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการแตกต่างกัน งานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับตัวแปรตาม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ และพบว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงและผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า มีความแตกต่างในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ฯ ได้แก่ ชัยศักดิ์ เสนานุช (2552, หน้า 129-130) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การนำหลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ศึกษากรณี หมู่บ้านต้นกระโดน ตำบลวังมะนาวอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมาก มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่มีรายได้น้อย และทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ (2554) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ทศนคติ พฤติกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิตของเกษตรกร บุคลากรในภาคเอกชน และข้าราชการไทย” ผลการศึกษาพบว่า สภาพทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ 3 ตัวแปรตาม คือ ทศนคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขของเกษตรกร บุคลากรในภาคเอกชนและข้าราชการไทยงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรรายได้กับตัวแปรตาม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้ที่มีรายได้มากและผู้ที่มีรายได้น้อยมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ อัจฉรา ราชแก้ว (2550, หน้า 98-99) ศึกษาเรื่อง “การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตพนักงานขับรถโดยสารประจำทางจังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยข้างต้น ทำให้คาดได้ว่า สถาปนิกและวิศวกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมาก น่าจะมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการมากกว่า สถาปนิกและวิศวกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย

5.6 กลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อานนท์ วรรณรัตน์ (2555) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. กลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างที่ควรปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์
2. ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณด้านการจัดการ และด้านบุคลากร ตามลำดับ
3. ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานพบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่งพบว่าโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กันข้อค้นพบจากการวิจัยคือ กลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 4 ด้าน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ การมอบหมายงานต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตำแหน่งและประสบการณ์ของบุคลากร มีการบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้และมีเหตุมีผลมีการวางแผนการบริหารจัดการองค์กร และเลือกใช้วัสดุที่มีคุณภาพเหมาะสมกับงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ๆ คือ

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์และตีความข้อมูลจากวรรณกรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ
2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถาปนิกและวิศวกร ในประเทศไทย
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi-Stage Sampling) โดยเลือกตัวอย่างจากขนาดที่มีระดับใหญ่ที่สุดและเลือกกลุ่มย่อยให้มีระดับรองลงมา โดยเลือกชนิดของวิชาชีพคือสถาปนิกกับวิศวกร จำนวนเท่ากัน เนื่องจากระยะเวลาวิจัยค่อนข้างจำกัดจึงเลือกสุ่มตัวอย่างจากประชากรได้ไม่มากนัก กล่าวคือประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

- 2.1 สถาปนิก จำนวน 25 คน
- 2.2 วิศวกร จำนวน 25 คน

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระได้แก่ ชนิดและระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรตามได้แก่ ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย และความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ซึ่งแบ่งตามรายด้าน 4 ด้านดังนี้

- 2.1 ขอบเขตงาน
- 2.2 งบประมาณ
- 2.3 กำหนดเวลา
- 2.4 คุณภาพ

วัสดุอุปกรณ์และวิธีการศึกษา

วัสดุอุปกรณ์ ใช้แบบสอบถามในการสำรวจระดับความคิดเห็นต่าง ๆ แบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

วิธีการศึกษา ขั้นตอนการศึกษาข้อมูล ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เริ่มจากรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การบริหารงานก่อสร้าง การบริหารโครงการ หลักเศรษฐกิจพอเพียง และงานวิจัยอื่น ๆ นำมาบูรณาการและจัดทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวมความคิดเห็นทั่วไป และความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จากนั้นจึงตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการดำเนินการตรวจสอบทำให้ได้แนวทางทั้งหมด แบ่งตามรายด้าน ดังนี้

1. ด้านขอบเขตงาน
2. ด้านงบประมาณ
3. ด้านกำหนดเวลา
4. ด้านคุณภาพ

จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปทำการสอบถาม สถาปนิกและวิศวกร จำนวน 50 คน โดยแบ่งเกณฑ์พิจารณาค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best and Kahn (1998) และวิเคราะห์ผลที่ได้ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เช่น จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t test และ F test เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กรณีที่ค่าเฉลี่ยเท่ากันจะพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่น้อยกว่า และทำการสรุปผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญแนวทางการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำราและวารสารวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

และแบบสอบถาม ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

สำคัญมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
สำคัญมาก	เท่ากับ	4	คะแนน

สำคัญปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
สำคัญน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

3. นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาปรับปรุงแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบเสนอที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่า ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ หลังจากนั้นก็นำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการขั้นต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย
2. การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ทำการตอบแบบสอบถาม
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กรอกข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามแนวคิดของ Best and Kahn (1998) แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- 2.1 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 แสดงระดับความเห็นด้วยสูงมาก
- 2.2 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 แสดงระดับความเห็นด้วยมาก
- 2.3 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 แสดงระดับความเห็นด้วยปานกลาง
- 2.4 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 แสดงระดับความเห็นด้วยน้อย
- 2.5 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 แสดงระดับความเห็นด้วยน้อยมาก

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย โดยเลือกเอา 3 ลำดับแรกของแต่ละด้าน คือ ด้านขอบเขตงาน ด้านงบประมาณ ด้านกำหนดเวลา และด้านคุณภาพ ซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามแนวคิดของ Best and Kahn (1993) แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- 3.1 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 แสดงระดับความสำคัญสูงมาก
- 3.2 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 แสดงระดับความสำคัญมาก
- 3.3 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 แสดงระดับความสำคัญปานกลาง
- 3.4 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 แสดงระดับความสำคัญน้อย
- 3.5 ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 แสดงระดับความสำคัญน้อยมาก

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ใช้สถิติทดสอบที (t-test) และที่เป็นตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean Comparison)

5. ทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับชนิดและระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test: χ^2 - Test)

6. การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) โดยจัดรวมกลุ่ม (Grouping) ตามค่าความคิดเห็นข้อเสนอแนะตามน้ำหนักในรูปตารางแล้วบรรยายเป็นความเรียงร้อยแก้วจากค่าความถี่มากไปหาน้อยตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการสำรวจแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศชาย 42 คน คิดเป็นร้อยละ 84 เป็นเพศหญิง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16
2. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย สถาปนิก 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และวิศวกร 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50
3. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้ประกอบวิชาชีพระดับภาคี 44 คนคิดเป็นร้อยละ 88 ระดับสูงกว่าภาคี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12
4. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ระดับปริญญาโท 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ระดับปริญญาเอก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4
5. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้มีอายุ 20-30 ปี 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14 ผู้มีอายุ 30-40 ปี 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ผู้มีอายุ 40-50 ปี 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไป 5 คนคิดเป็นร้อยละ 10
6. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36 ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34 ประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยสามารถแสดงดังตารางที่ 1 ซึ่งแสดงผลการจัดระดับความเห็นที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best and Kahn (1998) แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 แสดงระดับความเห็นด้วยสูงมาก
2. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 แสดงระดับความเห็นด้วยมาก
3. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 แสดงระดับความเห็นด้วยปานกลาง

4. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 แสดงระดับความเห็นด้วยน้อย
5. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 แสดงระดับความเห็นด้วยน้อยมาก

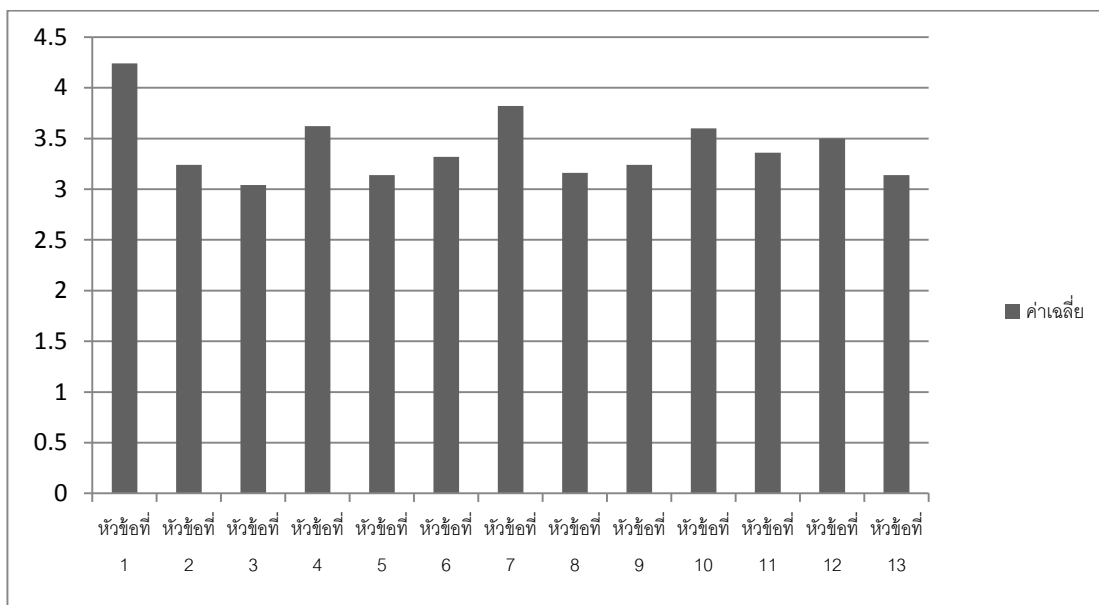
ตาราง 2 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

หัวข้อ ที่	อันดับ	การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน โครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1	1	หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ ชี้แนะการดำรงอยู่และปฏิบัติตน โดยมี พื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของ สังคมไทย	4.24	0.72	สูงมาก
7	2	การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ จะทำให้เกิดทั้งวิถีการ พัฒนาและผลของการพัฒนาที่สมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็วอย่างกว้างขวางทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมจากโลก ภายนอก	3.82	0.63	มาก
4	3	บุคคลจำเป็นต้องเป็นใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจ	3.62	0.67	มาก
10	4	ผู้รับเหมาควรนำเอาหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบ กิจการด้วย	3.60	0.83	มาก
12	5	ควรมีการประยุกต์หลักเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้าง บ้านพักอาศัย	3.50	0.58	มาก
11	6	แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง มีความจำเป็นต่อสังคมใน ปัจจุบันมากขึ้น	3.36	0.88	ปานกลาง

ตาราง 2 (ต่อ)

หัวข้อ ที่	อันดับ	การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ใน โครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
6	7	ในการตัดสินใจ การกระทำและการ ดำเนินกิจกรรมต่างๆของบุคคล จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความ รอบคอบ และความระมัดระวังและต้อง มีมีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และรอบคอบ	3.32	0.74	ปานกลาง
2	8	เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมา ประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับ ได้จริง	3.24	0.69	ปานกลาง
9	9	ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการออกแบบ บ้านพักอาศัยด้วย	3.24	0.75	ปานกลาง
8	10	หากคิดจะสร้างบ้านพักอาศัยเจ้าของ บ้านควรคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	3.16	0.84	ปานกลาง
5	11	บุคคลจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดีใน ตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับ ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้าน ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น	3.14	0.67	ปานกลาง
13	12	หลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการก่อสร้างบ้านพัก อาศัยได้จริง	3.14	0.76	ปานกลาง
3	13	บุคคลจำเป็นต้องมีความพอประมาณ ในการดำรงชีวิต	3.04	0.90	ปานกลาง

หมายเหตุ: มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ย ทั้ง 13 ข้อ เท่ากับ 3.42 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ภาพ 3 แสดงแผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นทั่วไป

ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยสามารถแสดงดังตาราง 3 ถึงตาราง 5 ซึ่งแสดงผลการจัดระดับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย โดยเลือกเอา 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านคือ ด้านขอบเขตงาน ด้านงบประมาณ ด้านกำหนดเวลา และด้านคุณภาพ พิจารณาค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best and Kahn (1993) แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21–5.00 แสดงระดับความสำคัญสูงมาก
2. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41–4.20 แสดงระดับความสำคัญมาก
3. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61–3.40 แสดงระดับความสำคัญปานกลาง
4. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81–2.60 แสดงระดับความสำคัญน้อย
5. ระดับค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.80 แสดงระดับความสำคัญน้อยมาก

ตาราง 3 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
ด้านขอบเขตงาน

หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1.14	1	ผู้ออกแบบควรออกแบบบ้านให้มีความ มั่นคงแข็งแรง และบำรุงรักษาง่าย	3.86	0.83	มาก
1.4	2	ผู้ออกแบบควรเสนอแนวความคิดที่ เหมาะสมในการมีบ้านพักอาศัยแก่เจ้าของ บ้าน	3.76	0.80	มาก
1.1	3	เจ้าของบ้านควรมีความต้องการขนาดของ บ้านให้เหมาะสมกับตนเอง	3.60	0.93	มาก
1.12	4	เจ้าของบ้านควรคำนึงถึงความ เปลี่ยนแปลงเพื่อสามารถกำหนดขอบเขต ต่างๆของโครงการได้เหมาะสม	3.56	0.64	มาก
1.5	5	ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงการออกแบบบ้าน ที่ประหยัดพลังงานตามปัจจัยที่เหมาะสม	3.56	0.78	มาก
1.16	6	ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด ของเจ้าของบ้านเป็นหลักไม่ควรเห็นแก่ ผลประโยชน์ของตน	3.48	0.58	มาก
1.3	7	เจ้าของบ้านควรเข้าใจพฤติกรรมของ ตนเองเพื่อกำหนดความต้องการได้อย่าง เหมาะสม	3.46	0.98	มาก
1.7	8	เจ้าของบ้านควรเลือกใช้วัสดุต่างๆที่ เหมาะสมกับการใช้สอยมากกว่าความ สวยงามหรือความชอบ	3.44	0.76	มาก
1.13	9	ผู้ออกแบบควรออกแบบให้บ้านสามารถ ปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขได้หากมีการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต	3.34	0.63	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
1.8	10	เจ้าของบ้านควรเลือกรูปแบบและรูปทรง ของบ้านให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศ	3.34	0.66	ปานกลาง
1.11	11	เจ้าของบ้านควรวางแผนการใช้ชีวิตใน อนาคตให้ดีเพื่อสามารถกำหนดขอบเขต ต่างๆของโครงการได้เหมาะสม	3.34	0.67	ปานกลาง
1.6	12	ผู้ออกแบบควรออกแบบโดยใช้วัสดุที่มี คุณสมบัติที่เหมาะสมประโยชน์ใช้สอย	3.34	0.74	ปานกลาง
1.10	13	ผู้ออกแบบควรจัดวางผังบ้านให้เหมาะสม กับบริบทของพื้นที่	3.34	0.75	ปานกลาง
1.9	14	ผู้ออกแบบควรนำเสนอแบบบ้านที่ เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและ ภูมิอากาศ	3.30	0.58	ปานกลาง
1.2	15	เจ้าของบ้านควรระบุงองค์ประกอบต่างๆ ของบ้านให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของตน	3.28	0.83	ปานกลาง
1.17	16	ผู้รับเหมาควรก่อสร้างด้วยความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ไม่ควรทำการ ใดๆที่เป็นการลดคุณภาพงานลงเพื่อ ผลประโยชน์ของตน	3.14	0.80	ปานกลาง
1.15	17	เจ้าของบ้านควรมีความเชื่อตรงต่อผู้รับจ้าง ต่างๆในโครงการ	3.00	0.83	ปานกลาง

หมายเหตุ: มีระดับความสำคัญเฉลี่ยในด้านขอบเขตงาน เท่ากับ 3.42 อยู่ในระดับสำคัญมาก

ตาราง 4 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
ด้านงบประมาณ

หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
2.14	1	ผู้ออกแบบควรออกแบบบ้านให้อยู่ใน งบประมาณที่เหมาะสม	3.78	0.98	มาก
2.1	2	เจ้าของบ้านควรกำหนดงบประมาณให้ เหมาะสมกับศักยภาพของตน	3.60	0.57	มาก
2.4	3	ควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับแต่ ละงาน	3.56	0.81	มาก
2.11	4	ควรเผื่องบประมาณไว้สำหรับค่าใช้จ่าย อย่างอื่นที่อาจเกิดขึ้นเช่นค่าบริหารจัดการ	3.52	0.84	มาก
2.13	5	เจ้าของบ้านต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้ตรงกับที่ ลงนามในสัญญาไม่ควรผิดผ่อน	3.48	0.68	มาก
2.5	6	เจ้าของบ้านควรเลือกวัสดุที่มีราคาไม่สูง เพื่อประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง	3.30	0.78	ปานกลาง
2.12	7	ผู้รับเหมาควรเบิกเงินตามผลงานที่ทำได้ ตามที่ลงนามในสัญญาไม่ควรอ้างใดๆเพื่อ เบิกเงินที่นอกเหนือจากสัญญา	3.28	0.85	ปานกลาง
2.10	8	ผู้รับเหมาควรมีสภาพคล่องเพียงพอใน การทำงาน	3.26	0.77	ปานกลาง
2.8	9	ผู้ออกแบบไม่ควรเสนอแบบบ้านที่ใช้ งบประมาณฟุ่มเฟือยแก่เจ้าของบ้าน	3.24	0.68	ปานกลาง
2.6	10	ผู้ออกแบบควรนำเสนอแบบบ้านที่คำนึงถึง ประโยชน์ใช้สอยมากกว่าความสวยงาม เพื่อใช้งบประมาณให้คุ้มค่าที่สุด	3.24	0.84	ปานกลาง
2.7	11	ผู้รับเหมาควรประมาณราคาให้ใกล้เคียง ความเป็นจริงที่สุด	3.18	0.72	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
2.3	12	ควรจัดทำเอกสารการรับ-จ่ายเงินให้ ชัดเจน	3.16	0.74	ปานกลาง
2.2	13	เจ้าของบ้านควรเข้าใจพฤติกรรมการใช้ เงินของตนเองเพื่อกำหนดงบประมาณได้ อย่างเหมาะสม	3.12	0.79	ปานกลาง
2.9	14	ควรสำรองงบประมาณไว้ในกรณีที่เกิดเหตุ ฉุกเฉิน	3.08	0.72	ปานกลาง

หมายเหตุ: มีระดับความสำคัญเฉลี่ยในด้านงบประมาณ เท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับสำคัญมาก

ตาราง 5 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางใน
การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
ด้านกำหนดเวลา

หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
3.7	1	ควรทำการต่อรองกำหนดระยะเวลาที่ เหมาะสมไม่ควรเผื่อหรือเร่งงานเกินไป	3.42	0.86	มาก
3.2	2	ผู้รับเหมาไม่ควรเร่งงานหรือละเอียดให้ ล่าช้าเกินไปเพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงาน	3.36	0.72	ปานกลาง
3.6	3	ควรวางแผนการทำงานให้สอดคล้องกับ ฤดูกาล	3.24	0.85	ปานกลาง
3.4	4	เจ้าของบ้านควรกำหนดเวลาแล้วเสร็จให้ เหมาะสมกับงาน	3.20	0.70	ปานกลาง
3.1	5	ควรมีการคำนึงถึงการเผื่อระยะเวลาไว้ สำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน	3.18	0.69	ปานกลาง
3.8	6	ผู้รับเหมาควรทำงานให้ได้ตามที่ลงนามใน สัญญาไม่ควรอ้างใดๆเพื่อเป็นเหตุให้ต้อง ยืดเวลา	3.08	0.83	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

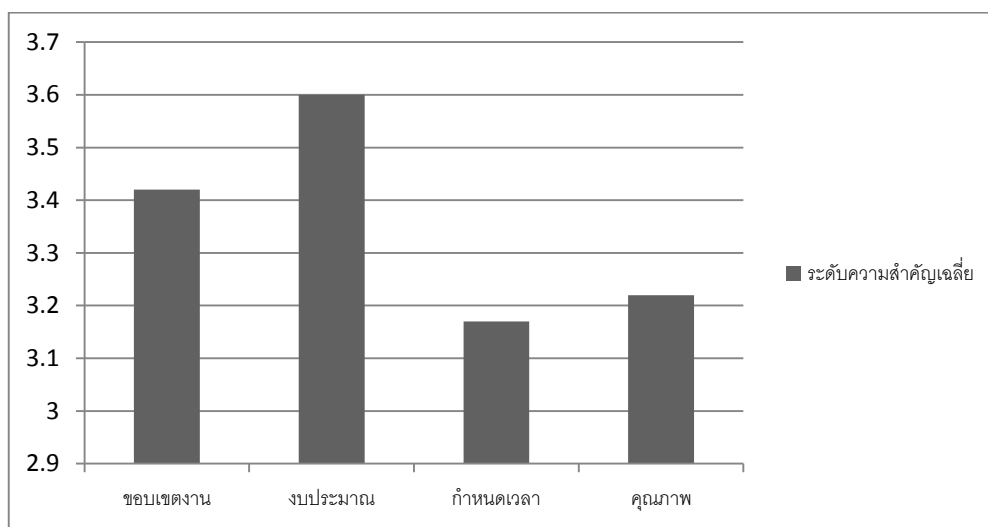
หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
3.3	7	เจ้าของบ้านไม่ควรเร่งรัดงานหรือละเลย งานให้ล่าช้ามากเกินไป	2.98	0.55	ปานกลาง
3.5	8	ผู้ออกแบบควรออกแบบบ้านให้สามารถ ก่อสร้างได้ในเวลาที่กำหนด	2.98	0.84	ปานกลาง

หมายเหตุ: มีระดับความสำคัญเฉลี่ยในด้านกำหนดเวลา เท่ากับ 3.17 อยู่ในระดับสำคัญปานกลาง

ตาราง 6 แสดงผลการจัดลำดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
ด้านคุณภาพ

หัวข้อ ที่	อันดับ	แนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	MEAN	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
4.3	1	ผลงานควรมีคุณภาพดีพอสามารถใช้งาน ได้ตามอายุการใช้งานที่เหมาะสม	3.46	0.68	ปานกลาง
4.5	2	หากผลงานเกิดบกพร่องในคุณภาพส่วนใด ให้ปรึกษาหาทางออกในการแก้ไขร่วมกัน	3.28	0.67	ปานกลาง
4.1	3	ควรตั้งมาตรฐานคุณภาพของงานที่ เหมาะสมไม่เข้มงวดหรือหย่อนยานเกินไป	3.20	0.80	ปานกลาง
4.4	4	สามารถลดคุณภาพของงานลงได้เพื่อ ความเหมาะสมด้านงบประมาณหรือเวลา	3.16	0.68	ปานกลาง
4.2	5	ควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยก่อนคำนึงถึง ความสวยงาม	2.98	0.62	ปานกลาง

หมายเหตุ: มีระดับความสำคัญเฉลี่ยในด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.22 อยู่ในระดับสำคัญปานกลาง

ภาพ 4 แสดงแผนภูมิแสดงค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญด้านต่าง ๆ

ส่วนที่ 4 การนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ชนิดของวิชาชีพ ระดับวิชาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้น หัวข้อที่ 6 มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยเพศชาย เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.40 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ในขณะที่เพศหญิง เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จำแนกตามเพศ

	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ 1	ชาย	42	4.17	0.730	0.113	0.605
	หญิง	8	4.63	0.518	0.183	
ข้อ 2	ชาย	42	3.24	0.692	0.107	0.474
	หญิง	8	3.25	0.707	0.250	

ตาราง 7 (ต่อ)

	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ3	ชาย	42	3.07	0.894	0.138	.0924
	หญิง	8	2.88	0.991	0.350	
ข้อ4	ชาย	42	3.67	0.687	0.106	0.344
	หญิง	8	3.38	0.518	0.183	
ข้อ5	ชาย	42	3.26	0.627	0.097	0.972
	หญิง	8	2.50	0.535	0.189	
ข้อ6	ชาย	42	3.21	0.750	0.116	0.005*
	หญิง	8	3.88	0.354	0.125	
ข้อ7	ชาย	42	3.83	0.621	0.096	0.471
	หญิง	8	3.75	0.707	0.250	
ข้อ8	ชาย	42	3.10	0.821	0.127	0.299
	หญิง	8	3.50	0.926	0.327	
ข้อ9	ชาย	42	3.14	0.683	0.105	0.493
	หญิง	8	3.75	0.886	0.313	
ข้อ10	ชาย	42	3.62	0.825	0.127	0.693
	หญิง	8	3.50	0.926	0.327	
ข้อ11	ชาย	42	3.33	0.902	0.139	0.512
	หญิง	8	3.50	0.756	0.267	
ข้อ12	ชาย	42	3.48	0.594	0.092	0.334
	หญิง	8	3.63	0.518	0.183	
ข้อ13	ชาย	42	3.19	0.740	0.114	0.688
	หญิง	8	2.88	0.835	0.295	

2. จำแนกตามชนิดของวิชาชีพ พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยสถาปนิก เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.25 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ในขณะที่วิศวกรเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.57 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย จำแนกตามวิชาชีพ

	วิชาชีพ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ1	สถาปนิก	25	4.24	0.597	0.119	0.211
	วิศวกร	25	4.24	0.831	0.166	
ข้อ2	สถาปนิก	25	3.20	0.707	0.141	0.916
	วิศวกร	25	3.28	0.678	0.136	
ข้อ3	สถาปนิก	25	2.80	0.866	0.173	0.698
	วิศวกร	25	3.28	0.891	0.178	
ข้อ4	สถาปนิก	25	3.80	0.764	0.153	0.298
	วิศวกร	25	3.44	0.507	0.101	
ข้อ5	สถาปนิก	25	3.04	0.676	0.135	0.728
	วิศวกร	25	3.24	0.663	0.133	
ข้อ6	สถาปนิก	25	3.16	0.800	0.160	0.368
	วิศวกร	25	3.48	0.653	0.131	
ข้อ7	สถาปนิก	25	3.76	0.663	0.133	0.484
	วิศวกร	25	3.88	0.600	0.120	
ข้อ8	สถาปนิก	25	3.12	0.781	0.156	0.298
	วิศวกร	25	3.20	0.913	0.183	
ข้อ9	สถาปนิก	25	3.28	0.678	0.136	0.351
	วิศวกร	25	3.20	0.816	0.163	

ตาราง 8 (ต่อ)

	วิชาชีพ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ10	สถาปนิก	25	3.52	0.823	0.165	0.864
	วิศวกร	25	3.68	0.852	0.170	
ข้อ11	สถาปนิก	25	3.36	0.952	0.190	0.317
	วิศวกร	25	3.36	0.810	0.162	
ข้อ12	สถาปนิก	25	3.44	0.651	0.130	0.177
	วิศวกร	25	3.56	0.507	0.101	
ข้อ13	สถาปนิก	25	3.20	0.707	0.141	0.886
	วิศวกร	25	3.08	0.812	0.162	

3. จำแนกตามระดับของวิชาชีพ พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นหัวข้อที่ 6 มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยที่ระดับภาคีเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนระดับสูงกว่าภาคีเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.32 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
จำแนกตามระดับวิชาชีพ

	ระดับวิชาชีพ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ1	ภาคี	44	4.30	0.632	0.095	0.033*
	สูงกว่าภาคี	6	3.83	1.169	0.477	
ข้อ2	ภาคี	44	3.27	0.694	0.105	0.237
	สูงกว่าภาคี	6	3.00	0.632	0.258	
ข้อ3	ภาคี	44	3.07	0.925	0.139	0.730
	สูงกว่าภาคี	6	2.83	0.753	0.307	

ตาราง 9 (ต่อ)

	ระดับวิชาชีพ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ4	ภาคี	44	3.61	0.689	0.104	0.241
	สูงกว่าภาคี	6	3.67	0.516	0.211	
ข้อ5	ภาคี	44	3.18	0.657	0.099	0.735
	สูงกว่าภาคี	6	2.83	0.753	0.307	
ข้อ6	ภาคี	44	3.27	0.758	0.114	0.153
	สูงกว่าภาคี	6	3.67	0.516	0.211	
ข้อ7	ภาคี	44	3.84	0.645	0.097	0.907
	สูงกว่าภาคี	6	3.67	0.516	0.211	
ข้อ8	ภาคี	44	3.14	0.824	0.124	0.366
	สูงกว่าภาคี	6	3.33	1.033	0.422	
ข้อ9	ภาคี	44	3.20	0.734	0.111	0.600
	สูงกว่าภาคี	6	3.50	0.837	0.342	
ข้อ10	ภาคี	44	3.66	0.805	0.121	0.374
	สูงกว่าภาคี	6	3.17	0.983	0.401	
ข้อ11	ภาคี	44	3.36	0.865	0.130	0.819
	สูงกว่าภาคี	6	3.33	1.033	0.422	
ข้อ12	ภาคี	44	3.50	0.591	0.089	0.603
	สูงกว่าภาคี	6	3.50	0.548	0.224	
ข้อ13	ภาคี	44	3.18	0.756	0.114	0.806
	สูงกว่าภาคี	6	2.83	0.753	0.307	

4. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยระดับปริญญาตรีเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ในขณะที่ระดับปริญญาโท เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.35 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง และปริญญาเอก เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.38 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

**ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
จำแนกตามระดับการศึกษา**

	ระดับการศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ1	ปริญญาตรี	40	4.33	0.616	0.097	0.100
	ปริญญาโท	8	3.75	1.035	0.366	
	ปริญญาเอก	2	4.50	0.707	0.500	
	Total	50	4.24	0.716	0.101	
ข้อ2	ปริญญาตรี	40	3.28	0.640	0.101	0.754
	ปริญญาโท	8	3.13	.991	0.350	
	ปริญญาเอก	2	3.00	0.000	0.000	
	Total	50	3.24	0.687	0.097	
ข้อ3	ปริญญาตรี	40	3.10	0.928	0.147	0.309
	ปริญญาโท	8	2.63	0.744	0.263	
	ปริญญาเอก	2	3.50	0.707	0.500	
	Total	50	3.04	0.903	0.128	
ข้อ4	ปริญญาตรี	40	3.63	0.705	0.111	0.968
	ปริญญาโท	8	3.63	0.518	0.183	
	ปริญญาเอก	2	3.50	0.707	0.500	
	Total	50	3.62	0.667	0.094	

ตาราง 10 (ต่อ)

	ระดับการศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ5	ปริญญาตรี	40	3.20	0.648	.103	0.445
	ปริญญาโท	8	2.88	0.835	0.295	
	ปริญญาเอก	2	3.00	0.000	0.000	
	Total	50	3.14	0.670	0.095	
ข้อ6	ปริญญาตรี	40	3.28	0.751	0.119	0.700
	ปริญญาโท	8	3.50	0.756	0.267	
	ปริญญาเอก	2	3.50	0.707	0.500	
	Total	50	3.32	0.741	0.105	
ข้อ7	ปริญญาตรี	40	3.88	0.563	0.089	0.460
	ปริญญาโท	8	3.63	0.916	0.324	
	ปริญญาเอก	2	3.50	0.707	0.500	
	Total	50	3.82	0.629	0.089	
ข้อ8	ปริญญาตรี	40	3.10	0.744	0.118	0.601
	ปริญญาโท	8	3.38	1.061	0.375	
	ปริญญาเอก	2	3.50	2.121	1.500	
	Total	50	3.16	0.842	0.119	
ข้อ9	ปริญญาตรี	40	3.20	0.687	0.109	0.531
	ปริญญาโท	8	3.50	0.926	0.327	
	ปริญญาเอก	2	3.00	1.414	1.000	
	Total	50	3.24	0.744	0.105	
ข้อ10	ปริญญาตรี	40	3.68	0.829	0.131	0.140
	ปริญญาโท	8	3.50	0.756	0.267	
	ปริญญาเอก	2	2.50	0.707	0.500	
	Total	50	3.60	0.833	0.118	

ตาราง 10 (ต่อ)

	ระดับการศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ11	ปริญญาตรี	40	3.30	0.883	0.140	0.491
	ปริญญาโท	8	3.50	0.756	0.267	
	ปริญญาเอก	2	4.00	1.414	1.000	
	Total	50	3.36	0.875	0.124	
ข้อ12	ปริญญาตรี	40	3.45	0.597	0.094	0.419
	ปริญญาโท	8	3.75	0.463	0.164	
	ปริญญาเอก	2	3.50	0.707	0.500	
	Total	50	3.50	0.580	0.082	
ข้อ13	ปริญญาตรี	40	3.20	0.723	0.114	0.531
	ปริญญาโท	8	2.88	0.991	0.350	
	ปริญญาเอก	2	3.00	0.000	0.000	
	Total	50	3.14	0.756	0.107	

5. จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นหัวข้อที่ 7 มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

5.2 ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

5.3 ประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

5.4 ประสบการณ์ทำงาน 20 ปีขึ้นไป เห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย
จำแนกตามประสบการณ์

	ระดับ ประสบการณ์	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ1	ต่ำกว่า 5 ปี	10	4.30	0.483	0.153	0.811
	5-10ปี	18	4.11	0.758	0.179	
	10-20 ปี	17	4.29	0.849	0.206	
	20 ปีขึ้นไป	5	4.40	0.548	0.245	
	Total	50	4.24	0.716	0.101	
ข้อ2	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.00	0.667	0.211	0.228
	5-10ปี	18	3.50	0.857	0.202	
	10-20 ปี	17	3.12	0.485	0.118	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.20	0.447	0.200	
	Total	50	3.24	0.687	0.097	
ข้อ3	ต่ำกว่า 5 ปี	10	2.80	0.632	0.200	0.744
	5-10ปี	18	3.00	0.840	0.198	
	10-20 ปี	17	3.18	1.015	0.246	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.20	1.304	0.583	
	Total	50	3.04	0.903	0.128	
ข้อ4	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.60	0.966	0.306	0.498
	5-10ปี	18	3.72	0.461	0.109	
	10-20 ปี	17	3.65	0.702	0.170	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.20	0.447	0.200	
	Total	50	3.62	0.667	0.094	

ตาราง 11 (ต่อ)

	ระดับ ประสบการณ์	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ5	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.20	0.632	0.200	0.510
	5-10ปี	18	3.28	0.669	0.158	
	10-20 ปี	17	3.06	0.429	0.104	
	20 ปีขึ้นไป	5	2.80	1.304	0.583	
	Total	50	3.14	0.670	0.095	
ข้อ6	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.30	0.823	0.260	0.686
	5-10ปี	18	3.17	0.707	0.167	
	10-20 ปี	17	3.47	0.800	0.194	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.40	0.548	0.245	
	Total	50	3.32	0.741	0.105	
ข้อ7	ต่ำกว่า 5 ปี	10	4.10	0.316	0.100	0.047*
	5-10ปี	18	4.00	0.485	0.114	
	10-20 ปี	17	3.53	0.624	0.151	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.60	1.140	0.510	
	Total	50	3.82	0.629	0.089	
ข้อ8	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.10	0.738	0.233	0.897
	5-10ปี	18	3.28	0.826	0.195	
	10-20 ปี	17	3.12	0.857	0.208	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.00	1.225	0.548	
	Total	50	3.16	0.842	0.119	
ข้อ9	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.40	0.516	0.163	0.900
	5-10ปี	18	3.22	0.732	0.173	
	10-20 ปี	17	3.18	0.883	0.214	
	Total	50	3.24	0.744	0.415	

ตาราง 11 (ต่อ)

	ระดับ ประสบการณ์	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Sig.
ข้อ10	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.40	0.843	0.267	0.091
	5-10ปี	18	3.94	0.416	0.098	
	10-20 ปี	17	3.53	0.874	0.212	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.00	1.414	0.632	
	Total	50	3.60	0.833	0.118	
ข้อ11	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.60	1.174	0.371	0.782
	5-10ปี	18	3.33	0.686	0.162	
	10-20 ปี	17	3.24	0.903	0.219	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.40	0.894	0.400	
	Total	50	3.36	0.875	0.124	
ข้อ12	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.50	0.707	0.224	0.607
	5-10ปี	18	3.39	0.608	0.143	
	10-20 ปี	17	3.65	0.493	0.119	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.40	0.548	0.245	
	Total	50	3.50	0.580	0.082	
ข้อ13	ต่ำกว่า 5 ปี	10	3.30	0.675	0.213	0.134
	5-10ปี	18	3.39	0.698	0.164	
	10-20 ปี	17	2.82	0.636	0.154	
	20 ปีขึ้นไป	5	3.00	1.225	0.548	
	Total	50	3.14	0.756	0.107	

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มสถาปนิกและวิศวกรกรเห็นด้วยกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยหากจำแนกตามประเภทต่าง ๆ พบว่ามีความคิดเห็นไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ในส่วนขอระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการนำแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย อยู่ในระดับปานกลางถึงมากเช่นกัน โดยให้ความสำคัญในด้าน งบประมาณมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ด้านขอบเขตงาน ด้านคุณภาพ และด้านกำหนดเวลาตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จะเห็นได้ว่าในทุก ๆ ด้านกลุ่มสถาปนิกและวิศวกรมองว่าผู้ออกแบบซึ่งก็หมายถึงพวกเขาเองนั้นมีส่วนสำคัญในการที่จะเป็นปัจจัยที่จะสามารถผลักดันให้มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานก่อสร้างมีความเป็นไปได้และบ่งชี้ให้เห็นถึงระดับความสำคัญของขั้นตอนในการก่อสร้างบ้านพักอาศัยว่าสิ่งใดมีความสอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปทำต่อยอดได้อีกกว้างขวาง โดยงานวิจัยนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงระดับความคิดเห็นตามหัวข้อต่าง ๆ ให้เห็นในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งสามารถนำไปเลือกทำการวิจัยต่อยอดตามเรื่องย่อยต่าง ๆ ได้อีกด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (2546). **กรอบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- กาญจนา บุญยัง (2552). **งานวิจัยเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล**. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กานดา เต๊ะชั้นหมาก. (2552). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน: ศึกษากรณี จังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย UNDP. (2550). **รายงานการพัฒนาดคนของประเทศไทย ปี 2550 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาดคน**. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย.
- ชัยศักดิ์ เสนานุช. (2555). **การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน: ศึกษากรณี หมู่บ้านต้นกระโดน ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ณลิตา อรัญยะพันธุ์. (2552). **การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ต่อตระกูล ยมนาค. (2551). **การวางแผนงานก่อสร้าง**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์. (2554). **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ ทศนคติ พฤติกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความสุขในชีวิตของเกษตรกร บุคลากรในภาคเอกชนและข้าราชการไทย**. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นพพร เมธีอนันต์กุล. (2549). **การนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต: กรณีศึกษา เกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- นันทิกา คำเฮื่อน. (2553). **การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของพนักงานครูในสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี
- ประกอบ บำรุงผล. (2541). **การบริหารและควบคุมงานก่อสร้าง.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี.(2552).**ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รป.ม., วิทยาลัยราชพฤกษ์, กรุงเทพฯ.
- ปวัน มีนรักษ์เรืองเดช. (2549). **การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ของประชาชนที่เข้าร่วม โครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พนม ภัยหน่าย. (2539). **การบริหารงานก่อสร้าง.** กรุงเทพมหานคร : ส.เอเชียเพลส.
- ภูริปัญญา เกิดศรี. (2553). **ปัจจัยความสำเร็จในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน: ศึกษากรณี ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี.** วิทยานิพนธ์ รป.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). **การวางแผนงานก่อสร้าง (พิมพ์ครั้งที่ 9).** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมทินี พงษ์เวช. (2540). **การส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในภาคราชการ : การวิเคราะห์กระบวนการนโยบายสาธารณะ.** วิทยานิพนธ์ รป.ด., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545).**สตรีนิยม : ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20**
กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- วิชัย ศรีสอ้าน. (2550). **เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนงานก่อสร้าง หน่วยที่ 1 การจัดการงานก่อสร้าง (พิมพ์ครั้งที่ 9).** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิสูตร สุจิระกุล. (2551). **การบริหารงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน).** วิทยานิพนธ์ บช.บ., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ศศิพร ปาณิกบุตร. (2544). **จุดฝันเกษตรกรไทย ทำนาแบบชีววิถี.** กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

สมพร กรุดน้อย. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการบริหารจัดการองค์การ กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงาน ของพนักงาน บริษัท แพรนด์้า จิวเวลรี่ จำกัด [มหาชน].** วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ.

สันติ ชินานุวัตินวงศ์ . (2541). **วิศวกรรมก่อสร้างและการจัดการ** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2548). **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร?** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจพอเพียง.

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจพอเพียง.

อินทัย แสงธรรมธร. (2542). **การจัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ในอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์.** วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

อัจฉรา ราชแก้ว. (2550). **การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของพนักงานขับรถโดยสารประจำทาง ประจำจังหวัดปทุมธานี .** วิทยานิพนธ์ รป.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

อานนท์ วรรณรัตน์.(2555). **กลยุทธ์การบริหารงานก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.** ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

เอื้องทิพย์ เกตุกราย. (2551). **การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์ รป.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ ดำรงวิริยะนุภาพ อาจารย์ วิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ผศ.ดร.สมบูรณ์ เชียงฉิน หัวหน้าสาขาวิศวกรรมโยธาคณะ
วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ผศ.ดร.ธนกร ชมพूर्ตน์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามการศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย ในมุมมอง
ของสถาปนิกและวิศวกร

คำชี้แจง แบบสอบถาม

- แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในมุมมองของสถาปนิกและวิศวกร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารงานก่อสร้าง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและด้วยความตั้งใจ คำตอบของท่านจะเป็นความลับและจะใช้ในการในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น ขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ
- โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ ชาย หญิง
- วิชาชีพ สถาปนิก ระดับภาควิชาสถาปนิก สูงกว่าระดับภาควิชาสถาปนิก วิศวกร ระดับภาควิชาวิศวกร สูงกว่าระดับภาควิชาวิศวกร
- สังกัด (ถ้ามี)สถานที่ทำงาน.....
- วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
- อายุ 20-30 ปี 30-40 ปี 40-50 ปี 50 ปี ขึ้นไป
- ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี 10-20 ปี 20 ปีขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วย	เห็นปาน	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
--	-------------	----------	---------	--------------	-------------

	ที่สุด		กลาง		ที่สุด
1.หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะการดำรงอยู่และปฏิบัติตน โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย					
2.เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติได้ในทุกระดับ					
ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
3.บุคคลจำเป็นต้องมีความพอประมาณในการดำรงชีวิต					
4.บุคคลจำเป็นต้องเป็นใช้เหตุผลในการตัดสินใจ					
5.บุคคลจำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น					
6.ในการตัดสินใจ การกระทำและการดำเนินกิจกรรมต่างๆของบุคคล จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังและต้องมีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ					
7.การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ จะทำให้เกิดทั้งวิถีการพัฒนาและผลของการพัฒนาที่สมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างกว้างขวางทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก					
8.หากคิดจะสร้างบ้านพักอาศัยเจ้าของบ้านควรคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
9.ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการออกแบบบ้านพักอาศัยด้วย					
10.ผู้รับเหมาควรนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบกิจการด้วย					

11.แนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความจำเป็นต่อสังคมในปัจจุบันมากขึ้น					
12.ควรมีการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย					
13.หลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการก่อสร้างบ้านพักอาศัยได้จริง					

ส่วนที่ 3 ระดับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย

ระดับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อย	สำคัญน้อยที่สุด
1. ด้านขอบเขตงาน					
1.1 เจ้าของบ้านควรมีความต้องการขนาดของบ้านให้เหมาะสม					
1.2 เจ้าของบ้านควรระบุองค์ประกอบต่างๆของบ้านให้					
1.3 เจ้าของบ้านควรเข้าใจพฤติกรรมของตนเองเพื่อกำหนด					
1.4 ผู้ออกแบบควรเสนอแนวความคิดที่เหมาะสมในการมี					
1.5 ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงการออกแบบบ้านที่ประหยัด					
1.6 ผู้ออกแบบควรออกแบบโดยใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติที่					
1.7 เจ้าของบ้านควรเลือกใช้วัสดุต่างๆที่เหมาะสมกับการใช้สอยมากกว่าความสวยงามหรือความชอบ					
1.8 เจ้าของบ้านควรเลือกรูปแบบและรูปทรงของบ้านให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ					
1.9 ผู้ออกแบบควรนำเสนอแบบบ้านที่เหมาะสมกับสภาพภูมิ					
1.10 ผู้ออกแบบควรจัดวางผังบ้านให้เหมาะสมกับบริบทของ					
1.11 เจ้าของบ้านควรวางแผนการใช้ชีวิตในอนาคตให้ดีเพื่อสามารถกำหนดขอบเขตต่างๆของโครงการได้เหมาะสม					
1.12 เจ้าของบ้านควรคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆในชีวิตเพื่อสามารถกำหนดขอบเขตต่างๆของโครงการได้					
1.13 ผู้ออกแบบควรออกแบบให้บ้านสามารถปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขได้หากมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต					
1.14 ผู้ออกแบบควรออกแบบบ้านให้มีความมั่นคงแข็งแรง และ					
1.15 เจ้าของบ้านควรมีความเชื่อตรงต่อผู้รับจ้างต่างๆใน					

1.16 ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเจ้าของบ้านเป็นหลักไม่ควรเห็นแก่ผลประโยชน์ของตน					
1.17 ผู้รับเหมาควรก่อสร้างด้วยความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ไม่ควรทำการใดๆที่เป็นการลดคุณภาพงานลงเพื่อ					
2. ด้านงบประมาณ					
2.1 เจ้าของบ้านควรกำหนดงบประมาณให้เหมาะสมกับ					
2.2 เจ้าของบ้านควรเข้าใจพฤติกรรมการใช้เงินของตนเองเพื่อกำหนดงบประมาณได้อย่างเหมาะสม					
2.3 ควรจัดทำเอกสารการรับ-จ่ายเงินให้ชัดเจน					
2.4 ควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับกับแต่ละงาน					
2.5 เจ้าของบ้านควรเลือกวัสดุที่มีราคาไม่สูงเพื่อประหยัด					
ระดับความสำคัญของแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย	สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อย	สำคัญน้อยที่สุด
2.6 ผู้ออกแบบควรนำเสนอแบบบ้านที่คำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยมากกว่าความสวยงามเพื่อใช้งบประมาณให้คุ้มค่าที่สุด					
2.7 ผู้รับเหมาควรประมาณราคาให้ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด					
2.8 ผู้ออกแบบไม่ควรเสนอแบบบ้านที่ใช้งบประมาณฟุ่มเฟือย					
2.9 เจ้าของบ้านควรสำรองงบประมาณไว้ในกรณีที่เกิดเหตุ					
2.10 ผู้รับเหมาควรมีสภาพคล่องเพียงพอในการรับงาน					
2.11 ควรเผื่องบประมาณไว้สำหรับค่าใช้จ่ายอย่างอื่นที่อาจ					
2.12 ผู้รับเหมาควรเบิกเงินตามผลงานที่ทำได้ตามที่ลงนามในสัญญาไม่ควรอ้างใดๆเพื่อเบิกเงินที่นอกเหนือจากสัญญา					
2.13 เจ้าของบ้านต้องจ่ายเงินค่าจ้างให้ตรงกับที่ลงนามใน					
2.14 ผู้ออกแบบควรออกแบบบ้านให้อยู่ในงบประมาณที่					
3. ด้านกำหนดเวลา					
3.1 ควรมีการคำนึงถึงการเผื่อระยะเวลาไว้สำหรับเหตุการณ์					
3.2 ผู้รับเหมาไม่ควรเร่งงานหรือละเลยให้ล่าช้าเกินไปเพราะจะ					
3.3 เจ้าของบ้านไม่ควรเร่งรัดงานหรือละเลยงานให้ล่าช้ามาก					
3.4 เจ้าของบ้านควรกำหนดเวลาแล้วเสร็จให้เหมาะสมกับงาน					
3.5 ผู้ออกแบบควรออกแบบบ้านให้สามารถก่อสร้างได้ในเวลา					
3.6 ควรวางแผนการทำงานให้สอดคล้องกับฤดูกาล					
3.7 ควรทำการต่อรองกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมไม่ควรเผื่อ					
3.8 ผู้รับเหมาควรทำงานให้ได้ตามที่ลงนามในสัญญาไม่ควรอ้างใดๆเพื่อเป็นเหตุให้ต้องยืดเวลา					
4. ด้านคุณภาพ					
4.1 ควรตั้งมาตรฐานคุณภาพของงานที่เหมาะสมไม่เข้มงวดหรือ					
4.2 ควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยก่อนคำนึงถึงความสวยงาม					

4.3 ผลงานควรมีคุณภาพดีพอสามารถใช้งานได้ตามอายุการใช้					
4.4 สามารถลดคุณภาพของงานลงได้เพื่อความเหมาะสมด้าน					
4.5 หากผลงานเกิดบกพร่องในคุณภาพส่วนใดให้ปรึกษาหา					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

4.1 ท่านคิดว่ายังมีแนวทางใดอีกบ้างในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัย.....

.....

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

อธิธานศัพท์

อภิธานศัพท์

Alpha Coefficient	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
Construction Management	งานจัดการงานก่อสร้าง
Efficiency	ประสิทธิภาพของงาน
Input	บรรดาทรัพยากรในทางบริหารที่ใช้ไป
Inspection	ตรวจสอบงาน
Mean	ค่าเฉลี่ย
Output	ผลงานที่ได้รับออกมา
Percentage	ค่าร้อยละ
Rate of return	อัตราการได้ผลตอบแทน
Reliability Test	ค่าความเชื่อมั่น
Standard Deviations	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Satisfaction	ความพึงพอใจในผลงานที่ได้รับ
Specification	ข้อกำหนดของงานก่อสร้าง
Supervision	งานควบคุม
Unit cost	ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยผลผลิต

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	ณัฐวิทย์ ชาวศรี
วัน เดือน ปี เกิด	11 ธันวาคม 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน	29 หมู่11 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย
ที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท บ้านเต่าดีไซน์ จำกัด 29 หมู่11 ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2554	กรรมการผู้จัดการ บริษัท บ้านเต่า ดีไซน์ จำกัด จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2551	สถาปนิก บริษัท กุลพันธ์วิสิทส์ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	สศ.บ. (สถาปัตยกรรมหลัก), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร
ผลงานตีพิมพ์	
ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	
ณัฐวิทย์ ชาวศรี (ผู้บรรยาย) (4-5 เมษายน 2558)การศึกษาแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโครงการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในมุมมองของสถาปนิกและวิศวกร ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1 (หน้า 858).	
พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.	
ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -	